

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
5.Bf.152/2013/63. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten a 2014. év szeptember hó 19. és október hó 22. napján tartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következőn

ÍTÉLETET:

A sikkasztás büntette más bűncselekmények miatt vádlott ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 17.B.1298/2010/112. számú ítéletét ***megváltoztatja.***

A vádlott cselekményeit a 2012. évi C. törvény szerint

1 rendbeli folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntettének (372. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) pont, (6) bekezdés b) pont),
1 rendbeli folytatólagosan elkövetett csalás büntettének (373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) pont, (6) bekezdés b) pont),
10 rendbeli - ebből egy esetben folytatólagosan elkövetett - sikkasztás büntettének (372. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) pont, (5) bekezdés b) pont),
1 rendbeli sikkasztás büntettének (372. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) pont, (3) bekezdés b) pont),
2 rendbeli sikkasztás büntettének (372. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) pont, (4) bekezdés b) pont),
2 rendbeli csalás büntettének (373. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bc) pont, (5) bekezdés b) pont) és
1 rendbeli hamis magánokirat felhasználása vétségének (345. §) minősíti.

A vádlottal szemben kiszabott börtönbüntetés tartamát 6 (hat) évre, a közügyektől eltiltás tartamát ugyancsak 6 (hat) évre ***enyhíti.***

A vádlottat 100 (egyszáz) napi tétel, napi tételenként 10.000 (tízezer) forint összegű, összesen 1.000.000 (egymillió) forint pénzbüntetésre ítéli.

A pénzbüntetést - meg nem fizetése esetén - napi tételenként kell egy-egy napi szabadságvesztésre átváltoztatni.

A házi őrizet beszámítására vonatkozóan úgy rendelkezik, hogy 1 (egy) napi szabadságvesztésnek 4 (négy) napi házi őrizetben töltött idő felel meg.

A vádlott legkorábban a büntetése kétharmad részének letöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A sértett1 magánfél részére megfizetendő polgári jogi igény összegét 17.337.000 (tizenhétmillió-háromszázharminchétezer) forintban állapítja meg.

Kötelezi a vádlottat, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követő 15 napon belül a Zrt1. magánfél részére kártérítésként fizessen meg 5.088.479 (ötmillió-nyolcvannyolcezer-négyszázhetvenkilenc) forintot.

Az állam részére leletezés terhe mellett fizetendő illeték összegét 900.000 (kilencszázezer) forintban állapítja meg.

A sértett2 és a sértett3 magánfelek polgári jogi igényét az elsőfokú bíróság által megítélt összeget meghaladóan a törvény egyéb útjára utasítja.

Felhívja sértett1-t, sértett2-t, sértett3-t, a Zrt2-t. és a Zrt-1. magánfelek figyelmét, hogy ha az elsőfokú ítéletben megállapított teljesítési határidő lejártától számított 30 napon belül nem kérnek végrehajtást, úgy a zár alá vételt fel kell oldani.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy az elsőfokú ítélet bevezető részéből a 2012. év szeptember hó 26. napjának feltüntetését mellőzi.

A másodfokú eljárás során felmerült összesen 401.295 (négy százegyezer-kettő százkilencvenöt) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS:

A Fővárosi Törvényszék a vádlottat a 2013. január 21. napján kihirdetett 17.B.1298/2010/112. számú ítéletével 1 rendbeli folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntette (9. vp. - 1978. évi IV. törvény 317. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (7) bekezdés b/ pont), 1 rendbeli folytatólagosan elkövetett csalás büntette (10. vp. - 1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (7) bekezdés b) pont), 12 rendbeli sikkasztás büntette (a tényállás 1., 2/A., 2/D., 3, 4., 5., 6/A., 6/B., 12., 13., 14., 15. pontjai - 1978. évi IV. törvény 317. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (6) bekezdés b) pont), 1 rendbeli sikkasztás büntette (11. vp. - 1978. évi IV. törvény 317. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (5) bekezdés b) pont), 2 rendbeli csalás büntette (a tényállás 7. és 2/B. pontja - 1978. évi IV. törvény 317. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (6) bekezdés b) pont), 1 rendbeli magánokirat-hamisítás vétsége (a tényállás 6/C. pont - 1978. évi IV. törvény 176. §) miatt halmazati büntetésül 8 év börtönbüntetésre és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte, ugyanakkor az ügyvédi foglalkozás gyakorlásától végleges hatállyal eltiltotta.

Rendelkezett a vádlott által előzetes fogvatartásban, illetve házi őrizetben töltött idő beszámításáról akként, hogy a házi őrizetben töltött idő egy napi szabadságvesztésnek felel meg.

Ugyanakkor a Fővárosi Törvényszék a vádlottat az ellene 15 rb. ügyvédi visszaélés büntette (1978. évi IV. törvény 247.§ (1) bekezdés) miatt emelt vád alól felmentette. Továbbmenően elévülés folytán a vádlottal szemben 1 rb. sikkasztás büntette (1978. évi IV. törvény 317.§ (1), (2) bekezdés c) pontja, (5) bekezdés b) pontja) miatt indult eljárást megszüntette.

Az elsőfokú bíróság kötelezte a vádlottat, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül a sértett¹ magánfél részére 20.844.927 Ft-ot és annak 2009. október 1. napjától járó, a sértett² magánfél részére 81.965.700 Ft-ot és annak 2009. január 15. napjától járó, a sértett³ magánfél részére 73.185.000 Ft-ot és annak 2009. február 15. napjától járó, a Zrt² magánfél részére 33.000.000 Ft-ot és annak 2007. november 30. napjától járó mindenkori évi törvényes kamatát, valamint a Magyar Állam részére 1.500.000 Ft le nem rótt eljárási illetékes fizessen meg.

Ugyanakkor az elsőfokú bíróság sértett⁴ magánfél polgári jogi igényét a törvény egyéb útjára utasította.

A Fővárosi Törvényszék a nyomozás során a Banknál vezetett --., --., --., --., --., --., a Banknál vezetett --., a Banknál vezetett --., a Banknál vezetett --., --20100002., --., --., --., --., a Banknál vezetett --. számú bankszámlákon jelenlévő és arra később érkező összegek tekintetében elrendelt zár alá vételt a polgári jogi igény kielégítésére továbbra is fenntartotta.

Hasonlóan fenntartotta a vádlott tulajdonát képező üzletrészekre, így a Kft¹-ben, a Kft²-ben, a Kft³-ben, a Kft⁴-ben, a Kft⁵-ben, valamint a Kft⁶-ben lévő üzletrészeire, valamint a külterület ingatlan, továbbá a belterületén, a zártkert. hrszú, a, a hrszú, a belterület hrszú, a Kft⁶. tulajdonában álló valamennyi ingatlanra.

Az elsőfokú ítélet ellen az ügyész jelentett be fellebbezést a vádlott terhére a felmentő és eljárást megszüntető rendelkezések ellen, a vádlott bűnösségének további 15 rb. ügyvédi visszaélés büntetében és 1 rb. sikkasztás büntetében történő megállapítása, valamint a fő- és mellékbüntetések súlyosítása és pénzmellékbüntetés kiszabása végett.

Ugyancsak fellebbezést jelentett be a vádlott és védője is a 9. és a 10. tényállási pont vonatkozásában a bűnösség megállapítása miatt felmentésért, egyebekben a kiszabott büntetés enyhítéséért.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.824/2010/6. számú átiratában a bejelentett ügyészi fellebbezést módosított tartalommal, szűkített körben tartotta fenn. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok betartása mellett megalapozott tényállást állapított meg, melyet a védelem részéről csak a 9. és 10. tényállási pont vonatkozásában ért támadás. A hibamentesen megállapított tényállásból okszerűen vont következtetést az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségére és túlnyomórészt a cselekményeket helyesen minősítette. Nem

kifogásolható, hogy 1 rb. sikkasztás büntette vonatkozásában elévülés miatt az eljárás megszüntetésére került sor, ezért az ezzel kapcsolatos érvelést az ügyészi fellebbezésből kirekeszti.

Ugyanakkor a 15 rb. a Btk. 247.§ (1) bekezdésébe ütköző ügyvédi visszaélés büntettének vádja alól a Be. 6.§ (3) bekezdés a) pontja alapján bűncselekmény hiányában történt felmentő rendelkezést törvénysértőnek találta. Az ügyészi érvelés szerint az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a vádlott ügyvédként eljárva szándékosan szegte meg az ügyvédi letét és pénzkezelési szabályokat, valamint az ügyvédi kamara szabályzatát akkor, amikor az ügyfeleitől meghatározott célra átvett, vagy az ügyfelek által letéti számlára utalt, továbbá az ügyfelek érdekében letéti számlán elhelyezett letéti pénzekkel az ügyfelei felé nem számolt el, azt nem az ügyfelek által megjelölt célra, hanem a saját céljaira fordította, illetve eltulajdonította. Nem látta azonban az elsőfokú bíróság bizonyítottnak azt a további tényállási elemet, amely szerint a vádlott az ügyfelei sérelmére elkövetett vagyon elleni bűncselekményt jogtalan hátrány okozásának szándékával, ezzel a célzattal valósította meg.

Ezzel szemben következetes a bírói gyakorlat arra vonatkozóan, hogy ha az ügyvédi kötelességszegés az ügyfél sérelmére elkövetett vagyon elleni bűncselekménnyel valósul meg vagy azzal párosul, akkor bűnhalmazatot kell megállapítani.

Egyedül a 7. tényállási pont vonatkozásában állapítható meg, hogy az ügyvédi visszaélés büntette nem valósult meg, hiszen a sértett⁴ a vádlottnak nem volt ügyfele, vele magánemberként kötött kölcsönszerződést, amely kölcsönszerződés valódi jellegét leplező szándékkal használták csak fel az ügyvédi letéti számlát, ezért e tényállás tekintetében a felmentő rendelkezést nem támadta.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség álláspontja szerint a büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság helyesen vette számba, azonban azokat nem a súlyúknak megfelelően értékelte. A súlyosító körülmények lényegesen nagyobb nyomatékára és az ügyészi indítvány alapján a bűnösségi kör bővülésére is tekintettel a felemelt büntetési tételkeret középmértékétől való eltérés nem indokolt és ugyancsak nem mellőzhető a pénzbüntetés kiszabása sem.

Összességében a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a vádlott bűnösségének további 14 rb. a Btk. 247.§ (1) bekezdésébe ütköző ügyvédi visszaélés büntetében történő megállapítását, a főbüntetés tartamának lényeges súlyosítását, pénzmellékbüntetés kiszabását, egyebekben pedig az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A vádlott védője írásban előterjesztett beadványában a bejelentett fellebbezését ugyancsak módosított tartalommal tartotta fenn. Elsődlegesen indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a vádlottat a 2., 3., 4., 7., 8., 9., 10., 12., 13. és 14. pontjaiban írt cselekmény elkövetésének vádja alól mentse fel, és a fennmaradó cselekmények miatt a vádlottal szemben a törvényi minimumban meghatározott mértékű felfüggesztett szabadságvesztést szabjon ki.

Másodlagosan a Be. 375.§ (1) bekezdése és a Be. 376.§ (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és új eljárás lefolytatásának elrendelését indítványozta. Mindkét esetben azonban a 15 rb. ügyvédi visszaélés büntettére

vonatkozó felmentő rendelkezés, valamint az 1 rb. sikkasztás büntette miatt indult eljárás tekintetében hozott megszüntető határozat helybenhagyását indítványozta. A védő az elsőfokú eljárás szabályszegései körében elsődlegesen kiemelte, hogy a vádlott védekezéshez való joga az elsőfokú eljárás során több esetben sérült, mivel jogait teljeskörűen nem gyakorolhatta. Kiemelte, hogy a Budapesti Nyomozó Ügyészség által a vádlott lakásán lefoglalt iratok jegyzékéhez a vádlott nem férhetett hozzá, így a védekezését alátámasztó okiratok sem álltak rendelkezésére. Kifogásolta a védő, hogy a bűnrejegyzék megtekintésére is csak az elsőfokú ítélet meghozatalát követően volt módja a vádlottnak és védőjének. Ezzel kapcsolatban kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás befejezése előtti iratismertetéskor sem ismertette a bűnrejegyzék tartalmát.

További eljárási szabályszegésként hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a 2011. november 4. napján megtartott tárgyaláson meghallgatta tanúként tanú1-t, tanú2-t, tanú3-t és tanú4-t, annak ellenére, hogy e tanúkat titoktartási kötelezettség terhelte, mely alól nem lettek felmentve, ezzel az elsőfokú bíróság a Be. 554/M.§-ában írt szabályokat megsértette.

Ugyancsak figyelmen kívül hagyta a Be. 554/L.§ (2) bekezdésében írtakat is akkor, amikor ugyanezen a tárgyalási napon elmulasztotta az eljárást megismétlését. Mivel a vádlottal szemben folyamatban lévő büntetőügy a Be. 554/B.§-a szerint kiemelt jelentőségű ügy volt ezért, ha az előző érdemi tárgyalás óta 2 hónapnál hosszabb idő telt el és a tanács összetételében is változás történt, akkor az eljárást előlről kell kezdeni. Ezzel szemben a tanács elnöke a jegyzőkönyveket az addig ismertetésre került nyomozati iratokat nem ismertette és nem figyelmeztette az ügyészt, a vádlottat és a védőt arra sem, hogy az ismertetésre észrevételt tehetnek, illetve annak kiegészítését kérhetik. Ennek megtörténteire vonatkozóan ugyanis a tárgyalási jegyzőkönyv semmit nem tartalmaz.

Ugyancsak az eljárási szabálysértés körében kifogásolta a védő, hogy az elsőfokú bíróság úgy rendelt el a polgári jogi igények biztosítására büntügyi zárlatot és azt úgy tartotta fenn, hogy értékecsült, illetve ingatlanforgalmi szakértőt nem rendelt ki, holott e körben különleges szakértelmet igénylő kérdés elbírálásáról volt szó.

Kifogásolta a védő, hogy a vádlott által elismert cselekmények esetében a kár megtérítésére sor került, ezért e cselekmények vonatkozásában nem lehet „kárról” beszélni, így a károkozás tényállásban történő megállapítása törvénysértő.

A védő érvelése szerint az elsőfokú bíróság nem vizsgálta körültekintően azt sem, hogy a vádlott szándéka ténylegesen az ügyvédi letétben elhelyezett összegek elsikkasztása volt e, vagy pedig csak a letéti összegek átmeneti használatára irányult. Álláspontja szerint a vádlott által az ügyvédi letét kezelésére vonatkozó szabályok megszegése megvalósult ugyan, azonban e szabálytalanságok előidézője egyes ügyfeleinek erőszakos, fenyegető magatartása volt, amelynek értékelését az elsőfokú bíróság elmulasztotta.

Nem értékelte az elsőfokú bíróság a kölcsönügyletek esetében azt sem, hogy a vádlott a pénzösszegek felvételét követően egy ideig kamatos kamatot is fizetett a kölcsönadó feleknek, amely álláspontja szerint egyértelműen azt igazolja, hogy a vádlottnak szándékában állt a kölcsön visszafizetése.

Ugyancsak figyelmen kívül hagyta az elsőfokú bíróság a 9. és 10. vádpontok sértettjeinek - sértett2-nek és sértett3-nak - azt a magatartását, hogy csak a büntetőeljárás megkezdése után több mint másfél évvel később tettek terhelő vallomást a vádlottal szemben.

A védő a 20013. november 15., 2014. október 8. és 2014. október 13. napjain előterjesztett beadványaiban a korábban előterjesztett bizonyítási indítványait is tartalmazó módon tényállási pontonként támadta az elsőfokú ítéletben megállapítottakat, azok megalapozatlansága, illetve részbeni felderítetlensége miatt és külön kitért a vádlott által időközben megtérített kár összegére és módjára is.

E három beadvány - összefoglalva - a következőket tartalmazta:

Az 1. tényállási pont tekintetében arra hivatkozott, hogy a vádlott 2009. júliusában és 2012. november 17. napján 6 millió Ft-ot megtérített a sértettnek, így a fennmaradó kár összege 4 millió Ft. Álláspontja szerint a kár nagyobb részének a megtérítését tevékeny megbánásként kellett volna értékelnie az elsőfokú bíróságnak, azonban ez nem történt meg.

Utalt arra, hogy 2014. október 7. napján nagyobb pertárgy értékű polgári pert nyert meg a vádlott, amely valamennyi vele szemben fennálló követelés fedezetét biztosítja. Hivatkozott arra is, hogy ezen kívül is több, a vádlott által kezdeményezett polgári per, illetve már végrehajtási szakban lévő eljárás van folyamatban, melyek során ugyancsak jelentős összeghez fog jutni, amit az okozott kár megtérítésére fordíthat.

A 2. tényállási pont vonatkozásában érvelése szerint tényleges kár nem merült fel a vádlott magatartásának a következtében, mert az árverésre kötelezően befizetendő összeget a sértettnek, mint első ranghelyű végrehajtást kérőnek, - hiszen ő volt a végrehajtást kérő személy is - a végrehajtó köteles utóbb visszautalnia. Ezért az elsőfokú ítéletben tévesen került rögzítésre, hogy a vádlott a sikkasztás bűncselekményét elkövette.

A kár megtérítése vonatkozásában arra hivatkozott, hogy 2013. január 18. napján testvére - tanú5 - jelképes, mindössze 5 Ft-os vételárért eladta a Kft7. 100 ezer Ft-ot megtestesítő 50 %-os üzletrészét, amely valójában az ő tulajdona volt, és amely a befektetések, fejlesztések révén jelentős összeget képvisel. Álláspontja szerint ezzel a sértett1 kárát teljes egészében megtérítette.

A 2/D. alatti tényállással kapcsolatban a védő azt kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a vádlottat terhelő vallomásokat kritika nélkül fogadta el, ugyanakkor a végrehajtási eljárás, az árverés és az egyéb kapcsolódó jogi mozzanatok általános jellemzőinek vizsgálatát mellőzte. E tényállási pont vonatkozásában a 2013. november 15. napján kelt beadványában vitatta az elsőfokú ítéletben megjelölt kár összegét is, a két utolsó védői beadványban azonban a tanú6 sérelmére elkövetett cselekményre nem tért ki.

A 3. tényállási pont vonatkozásában kiemelte, hogy a vádlott védekezése szerint a sértett6-tel létrejött adásvételi szerződést készítő tanú7-nél a sértett6 letétbe

helyezett egy nyilatkozatot, mely szerint a letéti szerződést oly módon alakították át kölcsönszerződéssé, hogy a vádlott szabadon rendelkezessen a pénzzel. E kölcsönszerződésben a vádlott vállalta, hogy ellentételezésként a tőkét havi 2 %-os kamatával együtt visszafizeti. A védő e beadványában és korábbi beadványaiban is ennek a körülménynek a tisztázása végett indítványozta a tanú7 ismételt tanúkénti meghallgatását, illetve a birtokában lévő nyilatkozat beszerzését.

Ugyancsak e cselekménnyel kapcsolatban a védő azzal is érvelt, hogy a vádlott mindkét kölcsönszerződésben szereplő összeget, összesen 27.022.775 Ft-ot maradéktalanul visszafizette, így a sértett kár nem érte. Ellenkezőleg, jelenleg ő van 8 millió Ft-os " túlfizetésben". Kiemelte ugyanakkor, hogy a szentendrei ingatlan adásvételére kényszer és fenyegetés hatására került sor, hiszen a sértett folyamatosan az ügyvédi kamaránál való feljelentéssel fenyegette meg a vádlottat. E tények igazolására indítványozta a tanú14 megidézését és ismételt kihallgatását. Hangsúlyozta, hogy az ingatlan eladásakor nem számították be az általa több alkalommal, bizonylat nélkül kifizetett összegeket sem.

A tényállás 4. pontjában a Zrt1. sérelmére elkövetett cselekménnyel kapcsolatban a védő egyrészt arra hivatkozott, hogy a vádlott mindvégig jogszerűen tartotta birtokában a pénzüsszeget, az elszámolás hiánya pedig önmagában sikkasztás megállapítására nem alkalmas. A cselekménnyel okozott kár álláspontja szerint lényegesen kevesebb (2014. X. 8. napján kelt beadvány) annál, mint amit a Zrt1. követel, és amit az elsőfokú ítélet is ezzel egyezően megállapított. E cselekmény tekintetében tehát a bűnösség megállapítása törvénysértő.

A sértett6 sérelmére az 5. tényállási pontban a sértett7 és a sértett8 sértettek sérelmére a 6/A. és 6/B. tényállási pontokban a sértetti megbocsátásra és a kár teljes mértékű megtérítésére tekintettel a vádlotti magatartás nyomatékos enyhítő körülményként való értékelését indítványozta.

Hivatkozott arra, hogy a vádlott a sértett6 részére 2012. november 17. napján 4 millió Ft-ért értékesítette a Körzeti Földhivatal által hrsz. szám alatt nyilvántartott zártkerti ingatlant, amelynek a 2012. szeptember 25. napjára kitűzött árverés szerint 12 millió Ft volt a kikiáltási ára, és jelenleg az ingatlan. com. honlapon 16 millió Ft-ért hirdetik megvételre. Kiemelte, hogy a sértett6 további 8 millió Ft-os követelése fejében a vádlott több követelést is átengedett a részére engedményezés útján, így a 12 millió Fr-ra tehető kárával szemben eddig legalább 22 millió Ft-hoz jutott. A fentiek igazolására csatolta az adásvételi szerződést, az árverési hirdetményt és a tulajdoni lapot, amely szerint a sértett6 tulajdonjogát a telekkönyvbe bejegyezték.

A 6/A. pont alatti cselekménnyel kapcsolatban kiemelte, hogy az okozott kár megtérült, melyet a sértett nyilatkozata is igazolt.

A tényállás 6/B. pontjával kapcsolatosan hivatkozott arra, hogy a sértett8-cal az okozott kár tekintetében megegyeztek, és ennek igazolására csatolt egy tanú5 ügyvéd által aláírt engedményezési nyilatkozatot, mely szerint a 2012. november 12. napján kelt engedményezési szerződés és annak 2014. október 12. napján kelt

kiegészítése szerint a végrehajtási eljárásokban tanú⁵ ügyvéd eljár, ügyvédi munkadíjra nem tart igényt és a befolyt összeget sértett⁸ részére átadja. Hivatkozott a védő arra, hogy az engedményezési szerződés aláírása óta összesen 22,5 millió Ft-hoz és annak 7.789.613 Ft járulékaihoz jutott a sértett, emellett ő már a büntetőeljárás megindulása előtt 1.250.000 Ft erejéig kifizetett különböző eljárási és végrehajtási előlegeket. Utalt arra is, hogy egyik ingatlanárverési ügyben 28 millió Ft-os vételáron kelt el az ingatlan, így a kár teljes megtérülte igazolt.

A 6/C. tényállási pont vonatkozásában a tényállást megalapozatlannak tartotta, mivel az elsőfokú bíróságnak írásszakértő bevonásával kellett volna megállapítania, hogy az azonnali beszédési megbízást a vádlott írta alá. Ennek kiküszöbölése végett írásszakértő bevonására tett indítványt.

A 7. tényállási pont vonatkozásában sérelmezte a védő, hogy az elsőfokú bíróság nem tárta fel kellő körültekintéssel a vádlott vagyoni helyzetét, ehhez kapcsolódóan pedig azt a körülményt, hogy volt-e lehetősége a felvett kölcsön visszafizetésére. Ezért indítványt tett a vádlott vagyoni helyzetének pontos megállapítása céljából igazságügyi értékbecsülő, könyv- és ingatlanforgalmi szakértő bevonására, továbbá a könyvvizsgáló tanúként történő meghallgatására. E bizonyítás felvétele útján ugyanis igazolást nyerne, hogy a vádlott a cselekmények időpontjában jelentős értékű ingatlanokkal, üzletrészekkel és rendszeres jövedelemmel rendelkezett, amely cáfolja azt az ítéleti megállapítást, hogy a vádlottnak anyagi lehetősége sem volt a felvett kölcsön visszafizetésére.

A védő hangsúlyozta, hogy ez a szerződés csak színleg volt letéti szerződés, az valójában egy kölcsönszerződést takart, amelyben azonban nem volt meghatározva, hogy a kölcsön összegét mire lehet fordítani. Így azt a tényt, hogy a vádlott ezt az összeget már fennálló tartozásainak kiegyenlítésére fordította a terhére értékelni nem lehet.

Végezetül kiemelte, hogy a vádlott a sértett⁴ részére a tartozását jelentős kamatokkal növelve kiegyenlítette, hiszen a felvett 23 millió Ft-tal szemben 39 millió Ft-ot fizetett vissza a sértettnek.

A 9. és 10. tényállási ponttal kapcsolatosan kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem tárta fel sértett² és sértett³ vagyoni helyzetét, annak megállapítása érdekében, hogy egyáltalán rendelkeztek-e olyan anyagi forrással, amely a kastély megvásárlásához elegendő lett volna.

Ennek tisztázása érdekében a a könyvszakértő által a sértett³ vagyoni helyzetének vizsgálatával kapcsolatosan elkészített szakvélemény tárgyalás anyagává tételét, a szakértőként történő bevonását és a szakértő tárgyaláson történő meghallgatását is szükségesnek tartotta. A csatolt könyvszakértői vélemény szerint a sértett 2007. évtől 2009. évig terjedő személyi jövedelemadó bevallásai ugyanis nem alapozzák meg annak lehetőségét, hogy a tényállásban írt összeget kölcsön tudja adni és hasonlóképpen nem támasztja alá ezt a tényt a sértett³ tulajdonában lévő a Kft⁸. pénzügyi kimutatása sem.

Kiemelte, hogy a vádlottnak valójában nincs tartozása a sértett³ felé, mivel a tartozáselismerő nyilatkozatban feltüntetett 73.185.000 Ft valójában a sértett² felé

fennálló tartozás sértettek által számolt havi 10%-os kamatának összege volt, mivel a sértett² uzsorakamatra nyújtott kölcsönt a vádlott részére.

Hangsúlyozta, hogy mindezek ellenére a vádlott a sértett³ és a sértett² részére átadott egy összesen 80 millió Ft értékű követeléscsomagot, amelyet azonban a letartóztatásának ideje alatt a sértettek azzal adtak vissza, hogy a csomag értéktelen. Álláspontja szerint ez a sértetti magatartás indokolatlan volt és csak azt szolgálta, hogy a büntetőeljárás során kárigénnyel tudjanak fellépni. A védő utalt arra, hogy ennek a követeléscsomagnak a részbeni értékesítése utóbb egyes sértettek felé a kártérítés alapjául szolgált. Mindezek igazolására beadványához csatolta a Kft⁹. elnevezésű követeléscsomag vádlott által vezetett nyilvántartási adatait.

Ugyanezzel a tényállási ponttal kapcsolatosan csatolt a védő egy poligráf vizsgálati eredményt is, egyben indítványozta, hogy a bíróság a poligráf szakvélemény készítőjét tanúként hallgassa meg.

A 11. tényállási pont vonatkozásában indítványt tett tanú⁸ és tanú⁹ ismételt tanúkénti meghallgatására, mivel álláspontja szerint indokolatlanul alapozta a bíróság e tényállást a tanúk nyomozati vallomására, figyelmen kívül hagyva az ezzel ellentétes tartalmú bírósághoz eljuttatott írásbeli nyilatkozatukat.

Állítása szerint a kárt a vádlott hiánytalanul megfizette, hiszen a tanú⁹ úgy nyilatkozott, hogy a tartozást az ügyvédi munkadíjba beszámította, így nincs követelése a vádlottal szemben.

A 12. tényállási ponttal kapcsolatosan a védői érvelés szerint bűncselekmény nem valósult meg, hiszen a lízingbevevő jogosult a dolog birtoklására és használatára. Utalt arra is, hogy a gépkocsi visszakerült, továbbá kiemelte, hogy a lízingbeadó a teljes vételárra csak akkor tarthat igényt, ha a lízingtárgy tulajdonjogát átruházza.

Jelen esetben csak késedelmes részletfizetésről lehet szó, vagyis bűncselekmény nem valósult meg.

Észrevételezte azt is, hogy jelenleg a devizahitelesekéről szóló törvény rendelkezései szerint a Zrt³.-nak áll fenn a vádlott felé elszámolási kötelezettsége.

A 13. tényállási pont vonatkozásában a védő vitatta, hogy letéti szerződés jött volna létre és ennek alátámasztására e tényállási pont vonatkozásában is indítványt tett tanú¹⁴ tanúként történő ismételt meghallgatására. Hangsúlyozta, hogy 11 millió Ft szabályosan lett átutalva a Kft¹⁰. felé, így a vádlottal szemben legfeljebb 22 millió Ft követelés állhatna fenn. Álláspontja szerint azonban ezt a pénzt jogszerűen tartotta magánál a vádlott, azt a sértett érdekében és hozzájárulásával használta fel, vagyis csak elszámolási vita áll fenn a sértett és a vádlott között. Így sikkasztás megállapításának nincs helye.

Hasonlóképpen kétségbe vonta a 14. tényállási pont tekintetében a letéti szerződés létrejöttét, hivatkozva arra, hogy azt csak írásban lehet kötni, így álláspontja szerint e cselekmény tekintetében kölcsönszerződésről lehet csak szó.

Kiemelte, hogy a tanú¹⁰ felé polgári jogviszonyból fennálló tartozását a vádlott utóbb kiegyenlítette, melynek igazolására csatolta a tanú¹⁰ által 2014. október 8

napján aláírt nyilatkozatot, melyben a tanú¹⁰ úgy nyilatkozott, hogy a vádlott nem követett el bűncselekményt a sérelmére, és az 5 millió Ft-os - polgári jogviszonyból származó - kárát is megtérítette.

A tanú¹¹ kapcsolatosan állította, hogy tőle a vádlott soha nem kapott pénzt, ezért a nyomozás során tett hamis tanúvallomása miatt a vádlott fizetési meghagyást bocsátott ki vele szemben 500 ezer Ft összeg megfizetése iránt nem vagyoni kártérítés címén, amely időközben jogerőre emelkedett, és jelenleg végrehajtási szakban van. Ennek igazolására csatolta a fizetési meghagyás kibocsátására vonatkozó kérelmet és annak jogerőre emelkedéséről szóló igazolást.

A 15. tényállási pont vonatkozásában a megállapított tényállást nem támadta, pusztán a kár részbeni megtérültének nyomatékos enyhítő körülményként történő értékelésére tett indítványt. Bejelentett, hogy a kár teljes megtérítése iránt a vádlott folyamatos tárgyalást folytat a Kft¹¹. képviselőjével jelenleg is.

Végezetül a vádlott védője csatolta a fellebbezéséhez egy orvosszakértő¹, orvosszakértő² és az orvosszakértő³ szakértők által készített igazságügyi orvosszakértői véleményt is. Eszerint a vádlott a cselekmény elkövetésének időpontjában és a vizsgálat alkalmával is (2013. november 12.) olyan fokú személyiségzavarban szenved, amely legalább enyhe fokban korlátozta őt a cselekménye következményeinek a felismerésében. Az orvosszakértői vélemény azt is tartalmazta, hogy nevezett további vizsgálata is szükséges agyi organikus betegségek irányában, mivel 17 éves korát követően súlyos fejsérüléseket szenvedett el, illetve alkoholt és kábítószer is fogyasztott, emellett eszméletvesztéssel járó rosszullétei voltak, amelyek valószínűleg összefüggésbe hozhatók a kialakuló és várhatóan súlyosbodó egészségi állapotával.

Az elsőfokú ítéletben elbírált polgári jogi igény ellen a sértett³ fellebbezést jelentett be, melyet utóbb, a 2013. április 6. napján kelt beadványában írásban is megindokolt.

A fellebbezés szerint a törvényszék nem bírálta el a vádlott részére kifizetett 3 millió forint ügyvédi munkadíjat és további 6 millió forint nem vagyoni kárt, így összesen 82.185.000 Ft megítélését indítványozta a másodfokú eljárásban, azzal hogy a kárigényének kielégítését elsődlegesen a hrsz. számú ingatlannak vagy esetleg más zár alá vett ingatlannak a tulajdonba adásával látja biztosítottnak.

Hivatkozott arra, hogy a vádlott az előzetes letartóztatásának ideje alatt a zár alá vett ingatlant jogellenesen értékesítette, melynek igazolásaként a vádlott által kötött adásvételi szerződés részletét, egy nem hiteles tulajdoni lap másolatot és egy taggyűlési jegyzőkönyvet is csatolt a beadványához.

2013. október 2. napján a sértett³ és a sértett² közös jogi képviselőjük útján beadványt terjesztettek elő, melyben mindketten az ingatlanból történő kártalanításukat indítványozták, mivel a vádlott készpénzzel nem rendelkezik.

2014. szeptember 15. napján a sértett² és a sértett³ újabb beadványban - melyet azonban csak a sértett² írt alá - 200 ezer Ft- kártérítési igényük zár alá vett ingatlanokból történő kiegyenlítését kérték.

Végezetül 2014. szeptember 17. napján a sértett² és a sértett³ közösen a részükre okozott 200 millió Ft-os kár kamatokkal növelt megítélését és annak a zár alá vett ingatlanokból történő kiegyenlítését indítványozták. A beadványt csak a sértett² írta alá.

Kifogást terjesztett elő az elsőfokú ítélettel szemben a Zrt¹. jogi képviselője is, mivel az elsőfokú bíróság a Zrt¹. által előterjesztett 5.985.136 Ft polgári jogi igény vonatkozásában nem rendelkezett. Ennek a rendelkezésnek a pótlását és a vádlott teljes kárösszeg megfizetésére történő kötelezését indítványozta.

Írásban fordult 2013. november 19. napján a másodfokú bírósághoz a sértett⁹ is arra hivatkozva, hogy a másodfokú bíróság kötelezze a vádlottat a felé még fennálló 4 millió Ft tőkeösszeg és 2.144.111 Ft kamat megfizetésére, mivel a vádlott a 2012. november 7. napján vele kötött megállapodást a mai napig nem teljesítette. Hasonló tartalmú beadványt nyújtott be a sértett⁹ 2014. február 27. és 2014. szeptember 18. napjain is.

A másodfokú tárgyaláson az ügyész lényegében az írásban előterjesztett indítványában előadottakat tartotta fenn annak tartalmi változtatása nélkül. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a megalapozott tényállást tekintse irányadónak a másodfokú eljárásban, mivel az mentes a megalapozatlansági hibáktól.

Indítványozta, hogy a vádlott javára kedvezőbb elbírálást lehetővé tevő 2012.évi C. tv rendelkezéseit alkalmazza. Az elsőfokú ítélet kihirdetésekor hatályos Btk. szerint helyesen minősített vagyon elleni bűncselekmények mellett azonban indítványt tett arra is, hogy a másodfokú bíróság állapítsa meg a vádlott bűnösségét 14 rb. a 2012.évi C. tv 285.§ (1) bekezdése szerint minősülő ügyvédi visszaélés büntetében is.

A büntetés kiszabása körében irányadó körülmények helyes feltárása mellett eltúlzottan enyhe büntetés kiszabására került sor, így annak lényeges súlyosítása indokolt a bővülő bűnösségi körre is tekintettel. Ezért a kiszabott szabadságvesztés jelentős súlyosítását, emellett pénzbüntetés kiszabását, egyebekben pedig az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A sértett² és a sértett³ jogi képviselője hangsúlyozta, hogy a vádlott a cselekményeket szándékosan, előre megtervezve, tiszta tudattal követte el. A kár csökkentése helyett még a meglévő vagyonától is szabadulni próbált, ami mindenképp a terhére értékelendő. Előadta, hogy polgári per nincs folyamatban a vádlott és a sértettek között. Ezért indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a magánfelek által előterjesztett polgári jogi igény összegét és annak 2009. március 12. napjától járó kamatát a Ptk. 301.§, és a 355.§(2) bekezdése alapján ítélje meg és azt a zár alá vett ingatlanokból rendelje kielégíteni.

A sértett⁹ felszólalásában az írásban előterjesztett indítványát tartotta fenn.

A védő perbeszédében lényegében röviden megismételte az írásban előterjesztett beadványiban foglaltakat. Utalt az eljárási szabálysértésekre, arra, hogy a bíróság nem vizsgálta az egyes szerződések érvényességét, tartalmát és a vádlottal szemben alkalmazott kényszert és fenyegetést sem vette figyelembe.

Hangsúlyozta, hogy az eljárás során az ügyészségnek nem sikerült a cselekmények többségében a vádlott bűnösségét bizonyítani, ezért a 2.,3.,4.,8.,9.,10.,12.,13., és 14. vádpontok alól a vádlott felmentését, míg a fennmaradó cselekmények miatt enyhítő szakasz alkalmazásával 2 éves időtartamú szabadságvesztés kiszabását indítványozta azzal, hogy a vádlott feltételes szabadságra bocsátásának időpontját a másodfokú bíróság a büntetés fele részének letöltését követő napban határozza meg. Másodlagosan továbbra is fenntartotta az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló indítványát is, mivel több olyan eljárási szabályt vétett a nyomozóhatóság és a bíróság is, amely abszolút hatályon kívül helyezési okot jelentenek.

Indítványt terjesztett elő arra vonatkozóan is, hogy a megismételt eljárást a Fővárosi Törvényszék más tanácsa folytassa le.

A vádlott az utolsó szó jogán azt hangsúlyozta, hogy minden reménye meg volt arra, hogy a követeléseket kiegyenlítsé, hiszen a jelentős kintlévőségei a tartozások kifizetésére elegendőek lettek volna. Az eljárás megindulását követően azonban az adósai "leírták", beszüntették a fizetéseket és így fizetéseképtelenné vált. Emellett utalt arra is, hogy amikor a kastélyt megvásárolta, akkor az üzlettársa 400 milliós összegére számítva költekezett, de végül az ígért összeget nem kapta meg. Kiemelte, hogy csak néhány vádpontban írt cselekményt vitatott az eljárás során, a többségét azonban lényegében elismerte és a sértettek többsége is megbocsátott neki, így ennek figyelembevétele is indokolt. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság lényegében nem indokolta meg, hogy miért nem tartotta elfogadhatónak az általa előterjesztett védekezést azon cselekmények vonatkozásában, amelyek elkövetését nem ismerte el.

Hangsúlyozta, hogy családot szeretne alapítani és szüleit kívánja támogatni a jövőben.

Előadta, hogy az ügyvédi foglalkozástól történő eltiltás a legsúlyosabb büntetés a számára, hiszen erre tette fel az életét.

A kényszerintézkedések megszűnését követően a jövőjének és megélhetésének biztosítása érdekében ékszer- és festményszakértői vizsgát tett, mivel a későbbiekben ezzel kíván foglalkozni.

Sérelmezte, hogy a kényszerintézkedések közül a lakhelyelhagyási tilalom beszámítására nincs törvényi lehetőség, azonban álláspontja szerint ezt a bíróságnak módjában áll kompenzálni a büntetés kiszabása körében.

Hivatkozott arra is, hogy időközben az ügyvédi letét szabályai megváltoztak, és ma már a cselekménye nem is lenne bűncselekmény.

Végezetül csatolta a Fővárosi Törvényszék 65.P.24.146/2011/36. számú ítéletét, amely a Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.20.155/2014/8. számú ítéletével 2014. október 7. napján emelkedett jogerőre, és amelyben a bíróság tanú12 alperest kötelezte 100 millió Ft és ezen összeg 2010. szeptember 27. napjától járó kamatainak a Kft6. "fa" felperes részére történő megfizetésére. A vádlott álláspontja szerint ez az összeg

valamennyi kár megtérítését lehetővé teszi, így ennek figyelembevételével kérte a büntetés kiszabását.

Az ügyészi, a vádlotti és védői fellebbezések közül a védői és vádlotti fellebbezés bizonyult eredményesnek az alábbiak szerint.

A kétoldalú fellebbezéssel megtámadott elsőfokú ítéletet a másodfokú bíróság az azt megelőző eljárással együtt teljes terjedelmében bírálta felül a Be.348.§(2) bekezdése alapján.

A védő által becsatolt, orvosszakértő¹, orvosszakértő² és orvosszakértő³ által készített orvos-szakértői vélemény megállapításaira figyelemmel azonban a másodfokú bíróság bizonyítás felvételét látta szükségesnek. A csatolt szakvélemény szerint ugyanis a vádlott a cselekmények elkövetésének időpontjában és a vizsgálat alkalmával is olyan személyiségzavarban szenvedett, amely legalább enyhe fokban korlátozta őt a cselekménye társadalomra veszélyes következményeinek felismerésében és az annak megfelelő cselekvésben.

A szakvéleményben rögzített megállapítás szerint a vádlott mentális teljesítménye és személyiségvonásai nem felelnek meg az iskolai végzettségéhez elvárt színvonalnak. Ugyanakkor a vádlott 17. életévét követően elszenvedett fejsérülése, az alkohol-, és kábítószer-használata, valamint többszöri tisztázatlan eredetű eszméletvesztéssel járó rosszullétei további vizsgálatok elvégzését indokolják.

A Fővárosi Ítéltábla a vádlott elmeállapotának megalapozott tisztázása végett ezért a Be. 363.§ (2) bekezdése alapján tárgyalást tűzött ki és a Be. 353.§ (1) és (2) bekezdése alapján elrendelte a vádlott elmeorvos- szakértői vizsgálatát.

A beszerzett Osz.:5322/2013 és Osz.:660/2014. számú, orvosszakértő⁴, orvosszakértő⁵ igazságügyi orvosszakértők, valamint pszichológus szakértő¹ és a pszichológus szakértő² igazságügyi pszichológus szakértők által készített szakvélemény megállapítása szerint a vádlott eddigi életvezetése a beilleszkedés kamaszkori zavarával, fokozott narcisztikus jellegű önértékeléssel, öntörvényűséggel, szenzitív élményfeldolgozással, időnként tünettúlzó magatartással jellemezhető szociopátiás személyiségzavar kialakulásához vezető személyiségfejlődésre utal, amelyhez alkohollal való visszaélés következményei is társultak, azonban sem a cselekmény elkövetésekor, sem jelenleg nem szenved az elmeműködés olyan kóros állapotában, amely képtelenné tenné, vagy tette, illetve korlátozta volna abban, hogy a cselekménye következményeit felismerje, illetve, hogy annak megfelelően cselekedjék.

A két szakvélemény megállapításai között fennálló lényeges különbségre tekintettel a másodfokú bíróság a Be.125.§-a alapján a véleményeltérést a szakértők egymás jelenlétében történő meghallgatásával kísérelte meg tisztázni a 2014. május 7. napján megtartott tárgyaláson, amely azonban nem vezetett eredményre.

Ezért a Be. 111.§ (5) bekezdésének megfelelően újabb szakvélemény beszerzését rendelte el.

Az Osz.: 2582/2014. számú és elmeorvos szakértő¹, elmeorvos szakértő² igazságügyi elmeorvos szakértők, valamint az igazságügyi pszichológus szakértő³ által elkészített szakvélemény megállapítása szerint a vádlott sem jelenleg sem a cselekmények elkövetésekor nem szenvedett olyan kóros elmeállapotban, amely

miatt képtelen vagy korlátozott lett volna a cselekmények következményeinek felismerésében, vagy az annak megfelelő cselekvésben. A vádlott személyiségszerkezete és annak működése is diszharmónikus ugyan, mindez azonban a beszámítási képességet érintő kóros elmeállapotként, azaz mélyreható személyiségzavarként nem értékelhető.

A szakértői vélemények egybevetéséből pedig a másodfokú bíróság álláspontja szerint levonhatóvá vált az a következtetés, hogy a vádlott beszámítási képessége sem kizárt, sem pedig korlátozott nem volt a cselekmények elkövetésekor és jelenleg sem az.

A szakértők által megállapított személyiségzavar nem érte el azt a kóros szintet, amely a beszámítási képességet befolyásolná.

Ezért a másodfokú bíróság a két egyező szakértői vélemény alapján elutasította a védőnek valamennyi szakértő párhuzamos meghallgatására irányuló bizonyítási indítványát.

Egyebekben a felülbírálat során a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat betartotta.

A másodfokú eljárás során a vádlott és védője által előterjesztett eljárásjogi kifogásokkal a másodfokú bíróság az alábbiak szerint nem értett egyet:

Nem vitatható, hogy a jelen eljárás tárgyát képező ügy a minősítése folytán a Be. XXVIII/A. Fejezet hatálya alá tartozott, amely azonban jogszabályváltozás folytán 2013. július hó 1. napjától megszűnt.

Ugyanakkor az iratok tartalma alapján megállapítható, hogy az első fokú bíróság az eljárást a Be.554/L.§ helyes értelmezése szerint a 2011. november 4. napján megtartott tárgyaláson a 19., 24., 30., 40., 57. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvek és az ahhoz kapcsolódó nyomozati iratok ismertetésével megismételte, a vádlott, védő, ügyész további ismertetést nem kértek, észrevételt nem tettek.

A tárgyalási jegyzőkönyvek alapján az is megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a tanúk kihallgatására vonatkozó Be.554/N. §-ban foglalt szabályokat is betartotta, amely szerint az hallgatja ki a tanút, aki a kihallgatását indítványozta. Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a tanúk kihallgatásakor, a kérdezési sorrend esetleges megsértése még relatív eljárási szabálysértést sem valósítana meg, mert az első fokú bíróság valamennyi érdekelt fél - vádlott, védő, ügyész - részére maradéktalanul biztosította a kihallgatási jogot. Utal a másodfokú bíróság arra is, hogy a 2013.évi CLXXXVI. tv. 73.§ h./ pontja 2014. január 1-jei hatállyal az úgynevezett " keresztkérdezéses" szabályt hatályon kívül helyezte.

Nem osztotta a másodfokú bíróság a tanú1, tanú3, tanú4 és tanú2 tanúk vonatkozásában azt a védelmi hivatkozást sem, hogy titoktartási kötelezettségük alóli felmentés hiánya olyan eljárási szabálysértés, amely az ítélet Be.375.§-ában foglaltak szerint hatályon kívül helyezését kell, hogy eredményezzen.

A másodfokú bíróság az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 8.§-a tükrében vizsgálta a tanúk vallomásának tartalmát.

Ennek során megállapította, hogy tanú2 ügyintézőként dolgozott a vádlott mellett, vallomásában kizárólag az irodaház beléptető rendszeréről tett vallomást, és ebben a körben őt titoktartási kötelezettség nem terhelte (30. sorszámú tjk. 55. oldal).

A tanú1 konkrét ügyletkötésekről nem számolt be a vallomásában, kizárólag a 2007. október 30-ai árverésen volt jelen, amelyet egyébként okirati bizonyíték - árverési jegyzőkönyv - is alátámaszt (57. sorszámú tjk.27. oldal).

A tanú4 két olyan ingatlan adás-vétele tárgyában tett az általánosság szintjén mozgó vallomást, amely nincs vád tárgyává téve (24. sorszámú tjk. 31. oldal).

Végül pedig a tanú3 a vádlott letétkezelési szokásairól nyilatkozott azzal, hogy részletes vallomást e tárgykörben nem tud tenni, mert a vádlott a letétek kezelésének jogát fenntartotta magának, így nyilatkozatának ezen része sem esik titoktartási kötelezettség alá (24. sorszámú tjk.15. oldal).

Megállapítható tehát, hogy az elsőfokú bíróság terhére jogszabálysértés e tekintetben nem róható.

A másodfokú bíróság biztosította a vádlottnak valamennyi bűnjelként lefoglalt okirathoz a hozzáférés lehetőségét, de ezek közül egyetlen olyan iratot sem tudott felmutatni vagy megjelölni, amely a védekezését alátámasztotta volna. Így e körben is alaptalan a védelmi hivatkozás.

A vádlott és a védő által kifogásolt további eljárási szabálysértések a bizonyítási indítványok elutasítása körében kerülnek értékelésre a másodfokú bíróság által.

A vádlott és védője az elsőfokú eljárás során számtalan bizonyítási indítványt terjesztett elő, melyek egy részét az elsőfokú bíróság elutasította és az indítványok elutasítását a Be.258.§ (3) bekezdés f./ pontja alapján részletesen meg is indokolt. Az e körben kifejtett érvekkel a másodfokú bíróság is egyetértett.

A védelem új bizonyítékként csatolta a másodfokú eljárás során a 2003. november 1. napján készült poligráf vizsgálati eredményt és indítványozta ezzel összefüggésben tanúként meghallgatni tanú13 - a vizsgálat készítőjét.

A bíróság ezen bizonyítási indítványt alaptalannak találta.

A poligráf vizsgálat a Be. 182.§ (2) bekezdése alapján csak szaktanácsadó igénybevételeével folytatható le. Szaktanácsadót azonban csak a nyomozati eljárásban lehet alkalmazni - (Be. 182.§ (1) bekezdés) - és a Be. 103.§ (1) bekezdés g./ pontja alapján a szaktanácsadó utóbb az eljárásba szakértőként nem vonható be.

A poligráf vizsgálat eredményének bírósági felhasználhatóságával kapcsolatban kiemelő, hogy a Be. 76.§ (1) bekezdésében taxatív felsorolt bizonyítási eszközök között sem a szaktanácsadói vélemény, sem a szaktanácsadó

közreműködésével készített poligráf vizsgálati vélemény nem szerepel, következésképpen a poligráf vizsgálati eredmény bizonyítási eszköznek nem tekinthető.

Ugyanakkor a poligráf vizsgálatot végző személy tanúként történő meghallgatása esetén lehetőség van a vallomás értékelésére, azonban nyilatkozatának vallomáspótló jellegét tulajdonítani nem lehet. A vallomása alapján csak a vizsgált személy szavahihetősége ítélni lehet, nem pedig a vizsgált személy nyilatkozatának tartalma, ezért az indítványnak nem adott helyt.

Indítványozta a védő a vádlott vagyoni helyzetének tisztázása végett igazságügyi értékbecslő, valamint könyv és ingatlanforgalmi szakértő bevonását, továbbá a könyvvizsgáló megidézését.

A bíróság a bizonyítási indítványt alaptalannak tartotta.

Egyrészt a vádlott maga nyilatkozta, hogy 2007. évre likviditási válságba került, mely állítását alátámasztja az az objektív körülmény is, hogy a vád tárgyává tett cselekmények elkövetési ideje a 2007., 2008. és 2009. évekre esett. Emellett a másodfokú bíróság álláspontja szerint a cselekmények jogi megítélése sem indokolta a szakértői bizonyítás elrendelését, hiszen a vádlott terhére rótt cselekmények minősítése - kettő kivétellel - sikkasztás és nem csalás volt.

Ezért nem bír jelentőséggel a vádlott büntetőjogi felelősségének megítélése szempontjából a vádlott által igazolt, de megtérülésük tekintetében bizonytalan kimenetelű pénzbeli követeléseire, egyéb ingatlanok és bizonyos üzletrészek tulajdonjogának jövőbeni esetleges megszerzésére, illetve egyéb más várományokra történő hivatkozása.

Ugyancsak alaptalannak tartotta a másodfokú bíróság a sértett³ vagyonosodásának szakértői vizsgálatát és a könyvszakértőként történő bevonását is. Az ezzel kapcsolatos részletes álláspontját a másodfokú bíróság később fejti ki, itt azonban utal arra, hogy jelen ügynek nem a sértett³ a vádlottja.

A védelem további bizonyítási indítványa tanú⁵ és neje, tanú¹⁴, tanú⁷, tanú¹⁵, tanú¹⁶, tanú¹¹, sértett⁴, tanú⁸ és tanú⁹, továbbá valamennyi sértett tanúként történő újbóli megidézésére irányult, amelyek elutasításával kapcsolatosan a másodfokú bíróság az egyes tényállási pontoknál fogja részletesen kifejezni az érveit.

Itt csak annyit kíván megjegyezni a másodfokú bíróság, hogy a másodfokú eljárás nem jelentheti az elsőfokú eljárásban már lefolytatott bizonyítás megismétlését, még védőváltás esetében sem.

A bizonyítási eljárást vizsgálva a másodfokú bíróság megállapította, hogy az első fokú bíróság a vád tárgyává tett bűncselekmények elbírálása szempontjából a releváns bizonyítékokat feltárta, azokat egyenként és összességében is értékelte, mérlegelte, és tényből tényre is helyesen következtetett.

Az elsőfokú bíróság túlnyomórészt megalapozott tényállást állapított meg, amely mentes a Be.351.§ (2) bekezdésben foglalt hibáktól, hiányosságoktól. Ugyanakkor a

Be.352.§ (1) bekezdés a./ pontja alapján - figyelemmel az iratok tartalmára és a másodfokú eljárásban felvett bizonyításra - kisebb kiegészítésre és pontosításra szorul az alábbiak szerint.

Az elsőfokú ítélet 4. oldal 4. bekezdését a vádlott személyi körülményeire vonatkozóan azzal egészíti ki, hogy a vádlott sem jelenleg, sem a terhére rótt cselekmény idején nem szenvedett olyan kóros elmeállapotban, amely képtelenné tette vagy korlátozta volna őt a terhére rótt cselekmény következményeinek felismerésében vagy a felismerésnek megfelelő cselekvésben. Személyiség szerkezete és annak működés módja diszharmonikusabb, belső bizonytalanságokkal, indulatosabb helyzetmegoldásokkal, alkalmazkodási nehézségekkel és zavarokkal, személyközi konfliktusokkal, kiegyensúlyozatlanabb életvezetéssel párosul, mindez azonban beszámítási képességét érintő kóros elmeállapotként, azaz mélyreható személyiségzavarként nem értékelhető. A vádlottnál szervi eredetű, azaz központi idegrendszerű agyi károsodásra és ehhez kapcsolódó következményes személyiségváltozásra vagy mentális hanyatlásra utaló jelek sincsenek.

Kiegészíti a személyi körülményeket azzal is, hogy a vádlottat a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2014. július 8. napján kelt 12.B.X.22543/2013/36. számú ítéletével nem jogerősen az 1978. évi IV. tv. 249.§ (2) bekezdése szerinti zártörés vétsége miatt 300 ezer Ft pénzbüntetésre ítélte.

Ugyanakkor a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság a 2014. június 27. napján kelt 5.B.117/2013/20. számú ítéletével az 1978. évi IV. tv. 242/A§ (1), (2) bekezdés első fordulata szerinti büntetőügyben elkövetett hatósági eljárás akadályozásának büntette miatt emelt vád alól a vádlottat felmentette. Az ítélet nem jogerős.

A tényállás 1. pontja első bekezdésének utolsó mondatában a dátumot 2009. április 6-ra javítja.

Ugyancsak e tényállás első bekezdését kiegészíti azzal, hogy a sértett 9 a 10.000.000 millió forintot két részletben (3.400.000 forint és 6.600.000 forint) 2009. április 3-án utalta a vádlott Banknál vezetett forintszámlájára.

A 2/A. tényállási pontot kiegészíti azzal, hogy a Végrehajtó Irodánál folyamatban lévő végrehajtási eljárás száma helyesen 80.V.469/2004. volt. Kiegészíti e tényállást azzal is, hogy a végrehajtó iroda a vádlott kérésére a Banknál vezetett forintszámlára utalta az összeget.

A 2/B. tényállási pontot azzal egészíti ki, hogy a vádlott a banknál vezetett 63 végszámú forintszámlájára történt az utalás.

A 2/B. pont alatti tényállás utolsó mondatából a „sajátjaként rendelkezett” kifejezést kirekeszti és a helyére a „kárt okozott” szövegrészt illeszti be.

A 2/C. pont alatt szereplő tényállás 3. bekezdésében a 2008. december 11-i dátumot 2008. november 11-re javítja ki.

A 2/D. alatti tényállási pontban írtakat kiegészíti azzal, hogy az utalás a vádlott banknál vezetett forintszámlájára történt.

A 7. oldal első bekezdés utolsó mondatában szereplő összeget 20.784.927 forintra helyesbíti.

A 3. tényállási pont vonatkozásában a 7. oldal 2. bekezdésének első sorát kiegészíti azzal, hogy a sértett⁵ a vádlottat kb. 10 éve ismeri, több adásvételi szerződés megkötésével bízta meg.

A 3. tényállási pont 5. bekezdésének 4. sorából a helyrajzi számú ingatlan kifejezést kirekeszti, mivel ez az ingatlan nem szerepelt a biztosítékként felajánlott ingatlanok között.

Ugyanezen bekezdés 6. sorában a „három” kifejezést „kettőre” helyesbíti.

A 4. tényállási pont első bekezdésének utolsó mondatát kiegészíti azzal, hogy a letéti számlára történő utaláskor a kötelezettek megjegyzésként a Zrt.1 nevet tüntették fel, így utalva arra, hogy ez az összeg a Zrt.1.-t illeti.

Kiegészíti a tényállást azzal is, hogy a Zrt.1. vezérigazgatója, tanú¹⁷ a nyomozás során (nyom. ir. 3. kötet 1690. oldalán) 5.088.479 Ft tekintetében polgári jogi igényt terjesztett elő a tartozás tőkeösszege tekintetében.

Az 5. tényállási pontot kiegészíti azzal, hogy a vádlott és a sértett⁶ között korábban eredményesen működő ügyfélkapcsolat állt fent.

A 3. bekezdésének utolsó mondatában a kárnyilvántartási számot 6141/2007.-re helyesbíti.

Kiegészíti azzal is, hogy a vádlott az okozott 12 millió Ft-os kárt megtérítette a sértett⁶-nak.

A 6/A. tényállási pont első bekezdését kiegészíti azzal, hogy a vádlott ügyvéd és sértett⁷ között a megbízási szerződés megkötésére 1997-ben került sor.

A 6/B. pont alatti tényállást a másodfokú bíróság az iratok tartalma alapján kiegészíti azzal, hogy sértett⁸, tanú¹⁸, tanú¹⁹, tanú²⁰, tanú²¹ és tanú²², valamint a vádlott között a megbízási szerződés megkötésére 2006. évben került sor.

A vádlott a sértett⁸-nak okozott 15.797.042 Ft kárt megtérítette.

A 7. tényállási pontot kiegészíti azzal, hogy a sértett⁴ 2004-től kezdődően bízta meg jogi képviselőjével a vádlottat.

A tényállás 9. és 10. pontját kiegészíti azzal, hogy sértett³ és a sértett² már 6-8 évvel korábbról ismerte a vádlottat, akivel ezt követően kisebb közös üzletkötésekre is sor került.

A tényállás 11. pontját kiegészíti azzal, hogy tanú⁹ 2003. év óta ismerte a vádlottat és őt több ügyben a jogi képviselőjével is megbízta.

A tényállás 14. pontjában írtakat azzal egészíti ki, hogy tanú10 kb. 10-15 éve ismerte a vádlottat, aki őt és a cégét is több esetben képviselte, és egy időben közös cégük is volt.

Az ekként kiegészített, illetve helyesbített tényállás már minden tekintetben megalapozott, megfelel a rendelkezésre álló bizonyítékoknak, így irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének eleget tett. Részletesen számot adott arról, hogy mely bizonyítékokat milyen körben és miért fogadott el, és melyeket milyen okból és miért vetett el.

Az egyes tényállási pontokat támadó védői álláspontra a másodfokú bíróság a következőkben reagál:

Az 1./ tényállási pontban foglaltakat a vádlott nem vitatta, azt a rendelkezésre álló bizonyítékok is alátámasztották. Az indokolás annyiban pontosítandó, hogy a vádlott által a sértett9-nek ígért további 4 millió forint nem került megfizetésre, melyet a vádlott és a védelem sem vitatott.

A védelem a beadványában és a perbeszédében is a vádlott tevékeny megbánására hivatkozott, azonban a 2012.évi C. tv. 29.§-ában szabályozottakat a vádlott magatartása nem meríti ki, az a beismerő vallomás körébe tartozik és ekként a büntetés kiszabása körében vehető figyelembe.

Itt tér ki a másodfokú bíróság a sértett9 által többször előterjesztett polgári jogi igény kapcsán arra, hogy a sértett az elsőfokú eljárás során / 2013. január 21. kelt 112. számú tárgyalási jkv.) lemondott a polgári jogi igényéről, ezért az elsőfokú bíróság arról nem is rendelkezett.

A Be.54.§-ához fűzött HVG ORAC Kommentár szerint a polgári jogi igény előterjesztésére nyitva álló határidő a sértett számára az ítélelhozatal céljából tartandó tanácsülésig áll fenn és az elsőfokú eljárásban bejelentett polgári jogi igényt a másodfokú eljárásban kiterjeszteni illetve összegét felemelni nem lehet.

E rendelkezések alapján a másodfokú bíróság nem adott helyt a sértett9 által ismételt előterjesztett polgári jogi igénynek. Ugyanakkor a vádlott és védő másodfokú eljárás során benyújtott beadványaiból megállapítható, hogy a kár megtérítésére eddig nem került sor.

A 2. pont alatt feltüntetett (2/A., 2/B., 2/C., 2/D. pont) tényállások a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján kerültek megállapításra, melyek közül a 2/A. pont alatt írtakat mindössze a végrehajtási eljárás számának feltüntetésével, a 2/C. pontot a dátum tekintetében annak helyesbítésével, a 2/D. pont vonatkozásában pedig az OTP számlaszám feltüntetésével kellett pontosítani, míg a 2/B. pont vonatkozásában a tényállásból a sikkasztásra utaló ténymegállapítás mellőzése vált szükségessé, mert a cselekmény helyes minősítése csalás büntette.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok mellett tanú23, tanú24 tanú38, tanú25, tanú1 tanúvallomása alapján gondos mérlegeléssel és helytálló indokolással állapította meg a tényállást.

A védőnek a 2/C. pontban írt tényállást támadó érvelése a másodfokú bíróság álláspontja szerint nem helytálló. Azt ugyanis előre nem lehetett tudni, hogy az árverést melyik fél nyeri meg, így a pénz hiánya önmagában nem lehetett akadálya az árverési részvételnek. A vádlott felelőssége éppen abban áll, hogy a sértett1-gyel való előzetes konzultáció nélkül döntött úgy, hogy a 2007. október 30. napján megtartott árverésen részt vesz.

Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy bár a védelem a 2/C tényállással kapcsolatban sikkasztás büntette miatt emelt vád alóli felmentést indítványozott, azonban a vádlottat az ügyészség e tényállás vonatkozásában kizárólag ügyvédi visszaélés vétségével vádolta meg.

Az irányadó tényállás szerint a vádlottnak a 2/D. pontban írt ingatlan eladásából származó 8,2 millió forintból kellett volna a 3,9 millió forintos kihirdetési ár és a licitálással elért ár közti különbözetet kifizetnie, azonban - mivel az összeget időközben már más célra fordította -, ezért a Hatvani Városi Bíróság 2008. november 11. napján kelt határozata alapján ezt az összeget a sértett1-nek kellett kifizetnie, mely ténnyel a vádlott is tisztában volt.

A védő a 2/D. pontban írt tényállással kapcsolatosan arra hivatkozott, hogy az ítélet 2/C. pontjában írt tényállás ellentmondásos, továbbá a tényállásban rögzített kárérték nem fedti a valóságot. Ezzel szemben megállapítható a sértett1 tárgyalási nyilatkozata alapján, hogy a Hatvani Városi Bíróság 2008. november 11. napján kihirdetett ítéletét követően tett a vádlott olyan ígéretet a sértett felé, hogy a 3,9 millió forintot a tanú6 és neje tulajdonát képező ingatlan értékesítéséből befolyt összegből fogja kifizetni.

Erre tekintettel helytálló megállapítást tartalmaz az elsőfokú ítélet 6. oldal 5. bekezdése az árverési eredmény eltitkolásának okáról.

A sértett1 tanú vallomása alapján az is aggálytalanul megállapítható volt, hogy a vádlott arról sem tájékoztatta a sértettet, hogy a 8,2 millió forint utalása a letéti számlára már korábban megtörtént, továbbá arról sem, hogy ő időközben ezt a pénzt már el is költötte (40. sorsz. tjk. 6. oldal). Ami a kár tényét és összegét illeti, nem fogadható el az a védői érvelés, mely szerint a sértett - mint végrehajtást kérő fél - a végrehajtótól ezt az összeget visszakapja utóbb, így kár bekövetkeztéről egyáltalán nem lehet szó. Ezzel kapcsolatban azt hangsúlyozza az ítéletábra, hogy a bűncselekmény elkövetését ez a tény nem befolyásolja, az összeg későbbi esetleges visszautalása pedig csak a kárenyhítés körében értékelhető.

A sértett1-nek okozott kár teljes megtérítésére irányuló védői érvelést a másodfokú bíróság ugyancsak nem fogadta el. Kétségtelen, hogy a másodfokú eljárás során az iratokhoz csatoltak egy adásvételi szerződést, mely szerint a sértett jelképes /-5 Ft-os -/ vételáron hozzájutott egy panzió üzletrészához. A szerződés szerint azonban ez az üzletrész mindössze 100 ezer Ft értékű, amely nyilvánvalóan nem fedezi az okozott kár összegét, emellett az is megállapítható, hogy a sértett1 nem módosította az eljárás során az előterjesztett kárigényének összegét, amely a kár teljes

megtérítésére irányuló védekezést cáfolja. Ezt a dokumentumot ezért a másodfokú bíróság csak a kárenyhítés körében értékelheti.

A másodfokú bíróság nem osztotta a védelem álláspontját a 3. tényállási pontban írtak tekintetében sem. A sértett⁵ ugyanis következetesen tagadta az eljárás során, hogy a vádlott számára engedélyezte a letétben elhelyezett összeg eltérő célú felhasználását. Az általa adott felhatalmazás szerint ugyanis az összeget kizárólag ingatlanok vételárának kiegyenlítésére lehetett volna fordítani (24. sorsz. tjk. 23. oldal).

Utal a másodfokú bíróság arra is, hogy a vádlott a 2010. április 23. napján történt meghallgatásakor elismerte azt a tényt, hogy a letétbe helyezett összeget eltérő célra fordította és egyben vállalta ennek az összegnek a kamatokkal növelt megfizetését is. A sértett⁵ olasz állampolgár felé (nyom. iratok VI. kötet 2884. oldal). Hangsúlyozza a másodfokú bíróság azt is, hogy a letéti szerződés jogi természetéből adódóan a letétként elhelyezett pénzt tilos a céljától eltérően felhasználni. Az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény 30.§ (3) bekezdése szerint az ügyvéd az átvett készpénzt kizárólag letétként kezelheti, azt nem hasznosíthatja és nem fogadhat el olyan megbízást sem, amely a letét felhasználására hatalmazza fel.

Nyilvánvaló, hogy ezzel az ügyvéd foglalkozású vádlottnak is tisztában kellett lennie. Utal a másodfokú bíróság arra is, hogy a cselekmény akkor befejezett, amikor az eltérő célú felhasználás a vádlott részéről megtörténik.

Éppen ezért nincs jelentősége tanú⁷tanúként történő megidézésének és a vádlott által hivatkozott, de a sértett⁵ által mindvégig következetesen vitatott felhatalmazó nyilatkozat beszerzésének.

Ugyanilyen indokok alapján utasította el a másodfokú bíróság tanú¹⁴ megidézését és meghallgatását is.

Kiemeli a másodfokú bíróság azt is, hogy a szentendrei ingatlanok adásvétele már a kárenyhítés körébe tartozó jogügylet volt, ezért szóban sem kerülhet a kényszer és fenyegetés hatására történő áron aluli értékesítés vizsgálata.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint nem sérült a vádlott védekezési joga sem az eljárás során, mivel az elsőfokú bíróság a tényállást nem csak a sértett⁵ olasz állampolgár és volt élettársa tanú²⁶ vallomása, hanem tanú⁴ tanúvallomása, valamint a sértett és a tanúk vallomásait alátámasztó egyéb okirati bizonyítékokra alapította.

Az elsőfokú ítélet 4. tényállási pontjával kapcsolatosan hangsúlyozza a másodfokú bíróság, hogy a vád tárgyát csak a 2008. augusztus 31. napja után beérkező összegek képezték, így a védelem által hivatkozott ellentmondás, - amellyel a korábban beérkezett összegek elszámolására utal - nem állapítható meg. Hangsúlyozza a másodfokú bíróság azt is, hogy a megbízási szerződést a Zrt¹. 2008. június 23. napján felmondta, következésképpen ettől a naptól kezdődően jogszerű birtokban tartásról szó sem lehetett.

A kárigény összecszerűségét támadó védői érvelésre reagálva pedig kiemeli a másodfokú bíróság, hogy az nem a Zrt¹. sértett „bemondásán” alapult, hanem a Zrt¹. részéről meghallgatott tanúk (tanú²⁷, tanú²⁸, tanú¹⁷, - 24. sorsz. tjk. 37-47.

old.) vallomása szerint alapos felderítő munka eredményeként nyert megállapítást. Ez az összeg ugyanis kizárólag az ügyfelek bizonylattal igazolt, azonban a Zrt1.-hez el nem jutott befizetéseket tartalmazza, így annak összege egyértelműen tisztázható volt az eljárás során.

Az elsőfokú ítélet 5., 6/A. és 6/B. pontjaiban írt cselekményeket a vádlott az eljárás során beismerte, e tényállási pontokat a védő sem támadta és azt a tényállás 5. pontjával kapcsolatban a sértett⁶, míg a tényállás 6/A. és 6/B. pontjaival kapcsolatosan sértett⁷, sértett⁸, tanú¹⁸, tanú¹⁹, tanú²⁰, tanú²¹, tanú²² és tanú³⁹ tanúk vallomása, valamint az egyéb okirati bizonyítékok is alátámasztották.

A kár megtérítésével kapcsolatosan a védelem által a tényállás 5./ pontjára vonatkozóan csatolt okiratok alapján megállapítható volt, hogy a kár teljes megtérítésére utóbb sor került.

A 6/B. ponttal kapcsolatosan a védelem által csatolt okiratok és a sértett nyilatkozata alapján megállapítható, hogy az okozott kár teljes megtérítése megtörtént.

A másodfokú bíróság a 6/C. pont alatti tényállással kapcsolatosan nem osztotta a védelem írásszakértő bevonására irányuló indítványát az alábbiak miatt.

A vádlott elismerte ugyanis, hogy az azonnali beszédési megbízást ő állította ki.

A tanú³⁹ és a sértett⁷ tanúk pedig egybehangzóan állították, hogy inkasszó kiállítására sor került, azonban a Bankfiók közlése szerint, annak benyújtása nem történt meg.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján egyértelműen megállapítható, hogy a sértett⁷ által a letéti számlára utalt 12 millió forint ekkor már nem volt a számlán, ezért nyilvánvaló, hogy a kiállított és a sértetteknek bemutatott, ugyanakkor azonban a Bankhoz benyújtásra nem került inkasszó ennek a ténynek a leplezését szolgálta.

További érv a védő álláspontjának cáfolatára az is, hogy az ügyvédi foglalkozást hosszabb ideje gyakorló vádlott alappal nem is hivatkozhat arra, hogy az utalási és átutalási megbízási blankettákat véletlenül összekeverte.

Figyelemmel a vádlott e tényállással kapcsolatos ténybeli beismerő vallomására és az ítéletben felsorolt egyéb bizonyítékokra, a másodfokú bíróság az írásszakértő bevonását szükségtelennek tartotta, mivel a tényállást enélkül is megalapozottnak találta.

Az elsőfokú ítélet 7. pont alatti tényállását az elsőfokú bíróság a vádlott tagadásával szemben a sértett⁴ nyomozati és tárgyalási vallomásai (nyom. iratok V. kötet 2534. oldal, 57. sorsz. tjk. 29. oldal, 87. sorsz. tjk. 2. oldal), tanú²⁹ és tanú³⁰ tanúk vallomása, valamint az egyéb okirati bizonyítékok alapján megalapozottan állapította meg.

A másodfokú bíróság a védőnek e tényállással kapcsolatban előterjesztett azon indítványát, hogy a vádlott vagyoni helyzetét és fizetőképességét könyvszakértő bevonásával kell megvizsgálni annak megalapozott megállapítása végett, hogy fizetőképese volt-e, vagy sem, nem tartotta megalapozottnak.

Az elsőfokú ítélet 18. oldal 2. és 3. bekezdésében írtak szerint a vádlott maga is elismerte az eljárás során, hogy 2007. évtől kezdődően súlyos likviditási gondjai voltak, melyet alátámaszt az a tény is, hogy ettől az időponttól kezdődően fordította sorozatosan a letéti összegeket saját céljaira (lásd tényállás 2., 11., 13. pontjait).

Továbbmenően megállapítható a vádlott saját vallomása alapján az is, hogy egyik lejárt határidejű kölcsön tartozását az időközben felvett másik kölcsönből finanszírozta. Ez történt pl. a sértett⁴ pénzével is, melyet egy korábbi tartozás kiegyenlítésére fordított.

Ezt bizonyítja az a tény is, hogy a sértett⁴-től felvett kölcsönt mindössze egy hónapos határidőre kérte, azonban azt még az elsőfokú ítélet meghozataláig sem fizette ki (elsőfokú ítélet 51. oldal 2. bekezdése és 52. oldal utolsó bekezdése). Ezen érvek alapján tartotta a másodfokú bíróság szükségtelennek a könyvszakértő tanúkenti meghallgatását.

Nem osztotta a másodfokú bíróság azt a védelmi álláspontot sem, hogy a vádlott a kölcsön visszafizetésének elmaradásával nem követett el szerződésszegést, csupán késedelembe esett, mivel a kölcsönszerződésben a pénz felhasználásának célja nem volt meghatározva.

Ezzel kapcsolatosan nyomatékosan hangsúlyozza a másodfokú bíróság, hogy a kölcsönszerződésnek nem kötelező tartalmi eleme a cél meghatározása, ellentétben a letéti szerződéssel.

Az elsőfokú ítélet 9. és 10. tényállási pontjával kapcsolatosan a másodfokú bíróság nem tartotta helytállónak azt a védői kifogást, mely szerint az elsőfokú bíróság nem adott számot a vádlott és a sértett² kapcsolatának alakulásáról. Ezt ugyanis az elsőfokú ítélet 56. oldalának 2. bekezdése részletesen tartalmazza. Ugyancsak nem helytálló az a védői érvelés sem, mely szerint a sértett² látatlanban vásárolt meg egy kastélyt méghozzá úgy, hogy a vádlottal egyáltalán nem találkozott. Ezt a sértett² vallomása egyértelműen cáfolja, hiszen a vallomásában látványtervek és alaprajzok készítéséről és azoknak a vádlottal történt megbeszéléséről beszámolt.

A 27 millió forint a sértett² részére történő visszafizetésére vonatkozó ítéleti ténymegállapítás a másodfokú bíróság álláspontja szerint egyáltalán nem kérdőjelezi meg a sértett szavahihetőségét. Miként arra a Legfelsőbb Bíróság az eseti döntésében (BH1998. 418.) is rámutatott, a bizonyítékok bíróság által történt értékelésének megszokott módja az, hogy a bíróság a vallomás egyes - általában más bizonyítékokkal is megerősített - részeit fogadja el irányadónak a történeti tényállás megállapítása során, míg a vallomásnak olyan részeit, amelyek más bizonyítékokkal ellentétesek, figyelmen kívül hagyja. Mindez pedig nem érinti a mérlegelési tevékenység perrendszerű voltát.

Ugyancsak ezzel kapcsolatosan utal a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet 68. oldal 3. bekezdésében írtakra is, melyben kifejtettekkel maradéktalanul egyetért.

Az elsőfokú bíróság az ítélet 84. oldalán részletesen megindokolta, hogy miért utasította el a védelem és a vádlott által előterjesztett bizonyítási indítványokat, így többek között a sértett³ és a sértett² vagyoni helyzetének tisztázására irányuló indítványt is.

A másodfokú eljárás során ugyanezen tény tisztázása végett indítványozta a védő a könyvszakértő bevonását és tanú14 és a tanú31 tanúként történő meghallgatását.

A másodfokú bíróság az előterjesztett bizonyítási indítványoknak nem adott helyt, mivel jelen ügynek nem tárgya sem a sértett2, sem pedig a sértett3 vagyoni helyzetének feltárása.

Ami pedig tanú14 és tanú31 tanúkénti meghallgatását illeti, megállapítható, hogy e két tanú egyetlen tényleges ügyletnél nem volt jelen, így releváns adatokkal szolgálni nem tudtak volna és emellett megjegyzendő az is, hogy egyébként sem tekinthetők érdektelen tanúnak, így a meghallgatásukra irányuló védői indítványt a bíróság elutasította.

Hangsúlyozza a másodfokú bíróság, hogy jelen ügyben annak van jelentősége, hogy a a sértett2-től átvett összeg letéti számlára került, míg a sértett3 felé fennálló kölcsöntartozásról ügyvédi ellenjegyzéssel ellátott tartozás elismerő nyilatkozat készült. E körben utal még a bíróság az elsőfokú ítélet 69. oldalán írtakra is.

Hangsúlyozza továbbá a másodfokú bíróság, hogy eleve téves az a védői álláspont is, hogy e tényállás megállapítása során az elsőfokú bíróság tanú29 tanúvallomását kirekesztette a bizonyítékok köréből. Megállapítható ugyanis, hogy az elsőfokú ítélet 69. oldal 2. bekezdésében e tanú vallomása részletesen értékelésre került, továbbá az is megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság e tanút három alkalommal hallgatta meg, így 24. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 9. oldalán, a 87. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 8. oldalán, a 102. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 9. oldalán, és e vallomásokat az elsőfokú ítélet 21. oldal 4. bekezdése, illetve az 50. oldal 3. bekezdése részletesen tartalmazza is.

A kft9. elnevezésű követelés csomagot a bíróság e két tényállási pont vonatkozásában a kár megtérülte tekintetében figyelembe venni nem tudta, hiszen maga a vádlott ismerte el, hogy az a sértettek részéről, " mint értéktelen" utóbb visszaadásra került. E tekintetben pedig annak nincs jelentősége, hogy a követelés csomag valójában értékes vagy értéktelen volt.

Az elsőfokú bíróság mérlegelését támadó védői fellebbezés e tényállási pont vonatkozásában is a vádlotti védekezés elfogadását célozza, amely a hatályos perrendi szabályok szerint nem vezethet eredményre.

Az elsőfokú ítélet 11. tényállási pontjával kapcsolatban a védő kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság úgy állapította meg a tényállást, hogy nem oldotta fel a sértettek feljelentése és a bírósághoz utóbb érkezett kárigényüktől való elállásukat tartalmazó nyilatkozatuk közötti ellentmondást, így a tényállás a védői álláspont szerint megalapozatlanná vált.

A másodfokú bíróság álláspontja ezzel szemben az, hogy a bűncselekménynek tanú8, illetve a tanú9 sértettek sérelmére történt elkövetése független a sértettek által előterjesztett kárigényüktől, illetve annak utóbb történt visszavonásától. Megállapítható, hogy a meghallgatásukra irányuló bizonyítási indítvány elutasítását az elsőfokú bíróság az ítélet 84. oldalán indokolta meg. E tanúk ismételt megidézését és meghallgatását a másodfokú bíróság a fenti indokok alapján látta szükségtelennek.

A vádlott a 12. tényállási pontban írt cselekmény vonatkozásában a bűnösségét nem ismerte el. Az elsőfokú bíróság e tényállást a vádlott tagadásával szemben tanú32, tanú33 tanúk vallomása, valamint a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján helyesen állapította meg.

A másodfokú bíróság nem osztotta a védelemnek a vádlott ártatlanságát igazoló okfejtését, amely arra irányult, hogy ez a gépjármű nem került a vádlott vagyoni körébe, így az eltulajdonítás fogalmi elemei sem valósultak meg.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint jelen esetben, figyelemmel a lízingszerződésben foglalt feltételekre (nyom. iratok V. kötet 2591. oldal), még az időleges használatra történő átengedés is megvalósítja a lízingelt gépjármű vonatkozásában a sajátjakénti rendelkezést.

Ugyancsak nem foghat helyt a védőnek az egyes részletek késedelmes fizetésére vonatkozó érvelése sem, hiszen a tulajdonos birtokba lépésének megakadályozásáról volt szó jelen esetben, nem pedig a gépjármű vételárának teljes és egyösszegű kifizetésének tulajdonos általi követeléséről.

Az elsőfokú ítélet 13. tényállási pontjában írt cselekménnyel kapcsolatosan a vádlott ugyancsak tagadta a bűnösségét. Az elsőfokú bíróság a vádlott tagadásával szemben tanú34, tanú35, tanú36 és a rendelkezésre álló egyéb okirati bizonyítékok alapján megalapozott tényállást állapított meg.

A védő tényállást támadó érvelése jelen esetben sem helytálló. Megállapítható ugyanis, hogy a Zrt2. és a vádlott között 2006. szeptember 25. napján letéti szerződés jött létre, melyben rögzítésre került, hogy légtechnikai-klimatechnikai célokra lehet csak fordítani a letéti összeget.

Az irányadó tényállásból megállapítható, hogy a vádlott ettől eltérő célokra utalt a pénzből, melyhez a letéti szerződési feltételek alapján joga nem volt. Utal a másodfokú bíróság a nyomozati iratok IV. kötet 1807. oldalán elfekvő letéti szerződés tartalmával kapcsolatosan arra is, hogy abban a pénzutalás feltételei is részletesen rögzítésre kerültek, mely szabályokat a vádlott bizonyítottan megszegezt.

Végezetül nem foghat helyt a vádlott által előterjesztett azon védekezés sem, hogy a tanú37 részéről felhatalmazással bírt arra vonatkozóan, hogy a letéti szerződésben rögzítettektől eltérő célra is utalhasson pénzt. Ezt a védekezést éppen az ügyvédi letéti szabályzat tiltó rendelkezése teszi elfogadhatatlanná, továbbá megjegyzendő az is, hogy a felhatalmazás tényleges megtörténte sem nyert igazolást az eljárás során.

A vádlott az elsőfokú ítélet 14. tényállási pontjával kapcsolatban is tagadta a bűnösségét azt állítva, hogy a részére átadott pénz kölcsön volt. Az elsőfokú bíróság ezt a vádlotti védekezést a tanú10 nyilatkozata, valamint a rendelkezésre álló egyéb okirati bizonyítékok alapján vetette el.

A védő a fellebbezési beadványában arra hivatkozott, hogy letéti szerződésről nem lehetett jelen esetben szó, mert azt csak kizárólag írásban lehet kötni.

A másodfokú bíróság erre az érvelésre reagálva hangsúlyozza, hogy annak ellenére, hogy a letéti szerződés írásbelisége jelen ügyletnél hiányzott, azonban ez

a hiány önmagában még nem minősíti kölcsönné az ügyletet, vagyis ezt kölcsönnek minősíteni nem lehet. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján ugyanis az állapítható meg, hogy a vádlott teljesítési letétként vette át az összeget és ezt követően megszegte az írásbeliségre, illetve a pénz kezelésére vonatkozó szabályokat is.

Ugyanakkor a kár megtérítésére vonatkozóan a vádlott által a másodfokú eljárásban csatolt és a tanú¹⁰ által írt nyilatkozata alapján megállapítható, hogy az okozott kár megtérült.

A tanú¹¹ vonatkozásában azonban a csatolt fizetési meghagyás a kár megtérítésére irányuló okiratként nem vehető figyelembe.

A tényállás 15. pontjára vonatkozóan pedig a vádlott jelenleg is folyamatban lévő és a kár megtérítésére irányuló tárgyalásai a büntetés kiszabása körében értékelendők. Egyebekben a jelen tényállási pontot fellebbezési támadás nem érte.

Összességében megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság megalapozottan, valamennyi bizonyíték figyelembe vételével és részletesen megindokolt mérlegeléssel állapította meg a tényállást, melynek alapján a másodfokú bíróság is bizonyítottanak látta, hogy a vádlott a terhére rótt cselekményeket elkövette.

Az irányadó tényállásból okszerűen következtetett az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségére és vagyon elleni cselekményeket az ítélet kihirdetésekor hatályban volt törvényi rendelkezések alapján a 11. és 14. tényállási pontok kivételével helyesen is minősítette.

A tényállás 11. pontja esetében figyelmen kívül hagyta, hogy a vádlott 500 ezer Ft alatti összeg tekintetében nem számolt el a letétbe helyezett összeggel, míg a 14. tényállás esetében figyelmen kívül hagyta, hogy az összeg két sértett tulajdonát képezte annak ellenére, hogy azt egy összegben tanú 10-től vette át. Így a cselekmények rendbeliségét pontosítani kellett.

Helytállóan állapította meg ugyanakkor, hogy a vádlott cselekményeit a 2012.évi C. törvény 459.§ (1) bekezdés 28. pontjában írtak szerint üzletszerűen követte el, hiszen ugyanolyan, illetve hasonló jellegű cselekmények elkövetése útján rendszeres haszonszerzésre törekedett. (39/2007. Bk vélemény)

A cselekmények jogi minősítésével kapcsolatos elsőfokú bírói érveléssel, amely az ítélet 81. oldalán található a másodfokú bíróság is egyetértett. Azt csak azzal egészíti ki, hogy a cselekmény elkövetésének időszakában - egészen 2012. november 5. napjáig - hatályban volt 4/1999.(III.1.) MÜK szabályzat II/7. pontja szerint "a pénz vagy vagyontárgy átvételére, és a kiadásig történő őrzésére, a letét átvételére, illetőleg őrzésére vonatkozó szabályok az irányadók". Eszerint tehát az ügyvédi megbízással összefüggésben átvett pénz kezelésére is - írásbeli letéti szerződéstől függetlenül - a letét átvételére és őrzésére irányadó szabályokat kellett alkalmazni.

Arra védői érvelésre reagálva, mely szerint téves a tényállásban feltüntetni a kár összegét abban az esetben, ha azt a vádlott megtérítette, az ítéltábla nyomatékosan hangsúlyozza, hogy a kár jelen esetben a vád tárgyává tett csalási cselekmények törvényi tényállási elemét képezi, a sikkasztásként értékelt

cselekmények esetében pedig az elkövetési érték a cselekmények minősítésének alapjául szolgál, így a kár, illetve az elkövetési érték feltüntetése a tényállásban nem nélkülözhető. A kár megtérítése vagy megtérülése pedig a büntetés kiszabása során enyhítő körülményként értékelendő.

Azzal a védői állásponttal kapcsolatban, mely szerint a letétként átvett összegek átmeneti használata nem valósít meg bűncselekményt az ítélőtábla azt emeli ki, hogy a letét csak meghatározott célra fordítható összeg, így az ettől eltérő célú, akár csak időleges felhasználásával megvalósul a sikkasztás, függetlenül attól, hogy az ügyfelek milyen magatartást tanúsítanak.

Végül kiemeli a másodfokú bíróság - utalva a vádlott védekezésére -, hogy a jelen ügyben a kifejezetten célzott felhasználásra átadott pénzeszközök nem kölcsönök voltak, így annak utólagos - az elkövetési magatartást követő - kölcsön szerződésbe foglalása az eredeti és valós terhelti-sértetti szándékon, akaratlanul már nem változtat [EBH2011. 2323.; BH2012. 17.] és visszamenőleg sem közömbösíti a sikkasztás megvalósulását.

Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy az ügyvéd foglalkozású vádlott eredményesen nem védekezhet azzal, hogy a szerződés valójában uzorakölcsön szerződés volt letéti elnevezés mellett. Mint jogi egyetemet végzett praktizáló ügyvédnek tisztában kellett lennie és tisztában is volt a kötelmi jogi szabályokkal, így ez a fajta védekezés felmentést semmiképpen nem eredményezhet.

Ha elfogadható lenne az a vádlotti érvelés, hogy valójában letéti szerződéssel palástolt kölcsönszerződések kerültek megkötésre, akkor is csak a cselekmények minősítése változna, - figyelemmel a vádlott anyagi helyzetére, a tartozások görgetésére - sikkasztás büntette helyett csalás büntetté.

A másodfokú bíróságnak az időközben hatályban lépett 2012. évi C. törvény rendelkezéseire tekintettel vizsgálnia kellett, hogy az elkövetéskori vagy az elbíráláskori jogszabály biztosít-e a vádlottak számára kedvezőbb elbírálást.

Megállapítható, hogy a vád tárgyává tett cselekmények minősítésének rendszere és azok büntetési tétele mindkét Btk. szerint azonos, azonban a jelenleg hatályos 2012. évi C. tv. 38.§ (2) bekezdés a./ pontjában írt rendelkezés, - amely a feltételes szabadságra bocsátás időpontját határozza meg - egyértelműen kedvezőbb a vádlott számára, ezért a cselekményeket a másodfokú bíróság a következők szerint minősítette:

1 rb. folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntette (2012. évi C. tv. 372.§ (1), (2) bekezdés bc./ pont, (6) bekezdés b./ pont, - 9. tényállás)

1 rb. folytatólagosan elkövetett csalás büntette (2012. évi C. tv. 373.§ (1), (2) bekezdés bc./ pont, (6) bekezdés b./pont,- 10. tényállás)

10 rb.- ebből egy esetben folytatólagosan elkövetett (2/A. és 2/D.)- sikkasztás büntette (2012.évi C.tv 372.§ (1), (2) bekezdés bc./ pont, (5) bekezdés b./pont, 6.§(2) bekezdés, - tényállás 1./, 3., 4., 5., 6/A, 6/B., 12., 13., 15. tényállás)

1 rb. sikkasztás büntette (2012. évi C. tv 372.§ (1), (2) bekezdés bc./pont (3) bekezdés b/ pont, - tényállás 11./) Ebben az esetben a vádlott a letétbe helyezett összegből 430 ezer Ft-tal nem számolt el a sértett felé.

2 rb. sikkasztás büntette (a 2012. évi C. tv 372.§ (1), (2) bekezdés bc/ pont (4) bekezdés b./ pont,- tényállás 14./). Ebben az esetben a vádlott a tanú10-től és tanú11-től fejenként 2,5 millió Ft-ot vett át és fordította saját céljaira)

2 rb. csalás büntett (a 2012. évi C. tv.373.§ (1), (2) bekezdés bc./ pont, (5) bekezdés b./ pont, - 2/B és 7. tényállás)

és 1 rb. a 2012.évi C. tv. 345.§-ba ütköző hamis magánokirat felhasználásának vétsége.

A másodfokú bíróság nem osztotta az ügyészség álláspontját a 2012.évi C. tv. 285.§ (1) bekezdésébe ütköző 14 rb ügyvédi visszaélés büntettének megvalósulása vonatkozásában. Az ügyészi érvelés szerint, abban az esetben, ha az ügyvéd kötelességzegése vagyon elleni bűncselekményben valósul meg, vagy azzal párosul, bűnhalmazat létesül, vagyis szükségszerűen meg kell állapítania a 2012. évi C. tv 285.§-ba ütköző ügyvédi visszaélés büntettét is.

Ez az érvelés azonban figyelmen kívül hagyja, hogy az ügyvédi visszaélés büntette célzatos bűncselekmény, vagyis csak egyenes szándékkal követhető el. Nem elegendő tehát, hogy az ügyvédi foglalkozás gyakorlója az ügyvédi hivatással kapcsolatos jogszabályok előírásait, illetve az ügyvédi hivatás részben írott, részben pedig íratlan szabályait, etikai követelményeit megsértse, az előírásokat szándékosan vagy gondatlanul, hanyagságból vagy felkészületlenségből megszegje.

A Btk. kifejezetten megköveteli, hogy mindezt azért tegye, hogy ezzel az ügyfelének jogtalan hátrányt okozzon. Ennek a szándéknak a meglétét azonban pusztán a szabályszegésekből, azok vétkes jellegéből, akár azok sorozatos ismétlődéséből kétséget kizáróan megállapítani nem lehet.

Az egyenes szándék megléte a vádlott tudattartamára vont jogi következtetés, mely következtetésnek a tényállásban rögzített tények képezik a kiindulópontját.

Jelen ügyben valamennyi esetben megállapítható, hogy a vádlott - bár megszegte az ügyvédi letétkezelés szabályait, és a letéti pénzt tiltott módon, a letétbehelyező akaratával ellentétesen, annak engedélye nélkül saját céljaira használta fel, vagyis eltulajdonította, azonban a cselekmény elkövetése után is eljár az ügyfelek érdekében, folyamatosan újabb és újabb befektetési illetve kárenyhítési ajánlatokat tett feléjük, amelyeket a sértettek részben elfogadtak, a jogtalanul eltulajdonított összegek egy részét, illetve a kamatok egy részét pedig még a büntetőeljárás megindulása előtt és az alatt is igyekezett megfizetni.

E magatartásának eredményeként a sértettek vagy továbbra is megbízták ügyeik vitelével, vagy részben elfogadták a részükre kárenyhítésként felajánlott lehetőségeket, és többségük meg is bocsátott a vádlottnak.

Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a sértettek többségével a vádlott már a cselekmények elkövetése előtt is kapcsolatban volt, és korábbi ügyvédi feladatait a sértettek megelégedésére végezte el.

Mindezek alapján megállapítható, hogy az irányadó tényállás nem tartalmaz olyan tényeket, amelyek alapján ítéleti bizonyossággal arra lehetne következtetni, hogy a vádlott a sértettek felé a jogtalan hátrány okozásának célzatával cselekedett.

A tényállás alapján csupán az állapítható meg, hogy a vádlott az ügyvédi hivatásából folyó kötelezettségét - a letétbe helyezett pénz eltulajdonításával - szándékosan megszegte és ezzel a sértetteknek hátrányt okozott. (Kúria Bfv.III. 61/2011/4. szám és Bfv.II. 793/2010/5. szám)

A fenti okfejtésre tekintettel a másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú ítélet 82. oldal utolsó két bekezdésében írtakkal és a felmentő rendelkezést törvényesnek találta.

A büntetés kiszabása körében értékelhető körülményeket a másodfokú bíróság azzal egészíti ki, hogy a vádlott javára további enyhítő körülményként kell értékelni a tényállás 3.,5.,6/A.,6/B.,11.,12., és 14. pontjaiban írt cselekményekkel okozott kár teljes megtérítésének tényét (sértetti nyilatkozatok), azt a körülményt, hogy a vádlott folyamatosan, jelenleg is tárgyal a sértettekkel a kár megtérítésének, illetve enyhítésének módjáról, ami egyértelműen arra utal, hogy - bár a bűnösségét nem minden cselekmény tekintetében ismerte el - azonban magatartásának helytelenségét, annak szabálytalan jellegét elismeri, ezt pedig kisebb súllyal ugyan, de ténybeli beismerésként, illetve a megbánás tanúsításaként figyelembe lehet venni.

További enyhítő körülmény a jelentős, részben elévülés közeli időmúlás is.

E körben kiemelten utal a másodfokú bíróság az Emberi Jogok Európai Bírósága (Strasbourg) számtalan konkrét esetben hozott döntésére, ahol az Európai Bíróság kifejtette az eljárások elhúzódásával kapcsolatos álláspontját. E döntések minden esetben a kellő szorgalom kitételével jelzik azon tagországi kötelezettségeket, amely minden eljáró hatóságra irányadóak. E szerint a kellő szorgalom azt jelenti, hogy az ügy nehézségéhez, a szükséges eljárási cselekményekhez, az ügy bonyolultságára is tekintettel kell szükséges időt biztosítani, azonban ezen túl nem terjeszkedve, megfelelő időn belül az eljárásokat le kell folytatni és be kell fejezni.

E viszonylatban az eljárás alatt álló személyeket áldozatként kell megjelölni azokban az esetekben, amikor ezen fenti követelmény, - vagyis az eljárás ésszerű és időn belüli befejezése - nem áll fenn, és az eljáró hatóságok nem tanúsítanak kellő szorgalmat. Ezt az emberjogi bírósági álláspontot támasztja alá többek között a Bélisaire és Sassi Franciaország elleni ügye, illetőleg Magyarország vonatkozásában többek között az Aupek kontra Magyarország ügyben született ítélet is.

Ugyanakkor a másodfokú bíróság, szemben a védői érveléssel nem értékelte enyhítő körülményként a vádlott személyiségzavarát, mert az a beszámítási képességét semmilyen formában nem érinti. Hangsúlyozza a vádlott lakhelyelhagyási tilalommal kapcsolatos észrevételére vonatkozóan azt is, hogy a kényszerintézkedés hatálya alatt állás nem minősül enyhítő körülménynek.

A bűnösségi körülmények értékelése alapján helytállóan döntött az elsőfokú bíróság, amikor a vádlottat végrehajtható szabadságvesztésre ítélte.

Az enyhítő körülmények számára és súlyára, ezen belül is különös tekintettel a jelentős időmúlásra azonban annak mértékét eltúlozottnak találta. Ezért azt 2010. évi C. tv. 80.§ (1) bekezdésében írtak szerint a rendelkező részben írt mértékre enyhítette a 2012. évi C. tv. 81.§ (1), (2) és (3) bekezdése szerint halmazati büntetésként kiszabott, a 37.§ (2) bekezdés a./ pontja szerinti börtönbüntetés tartamát és mérsékelte a 2012. évi C. tv 62.§ (1) bekezdésében írt keretekre figyelemmel a közügyektől eltiltás tartamát is.

A feltételes szabadságra bocsátás tekintetében a 2012. évi C. tv 38.§ (1) és (2) bekezdése alapján rendelkezett.

A másodfokú bíróság egyetértett az ügyészség pénzbüntetés kiszabására irányuló indítványával, mivel a vádlott a cselekményeket haszonszerzés céljából követte el, és megfelelő jövedelemmel rendelkezik.

Ezért a 2012. évi C. tv 50.§ (1), (2) (3) bekezdése szerint pénzbüntetést szabott ki a vádlottal szemben, melynek összegét a cselekmény tárgyi súlyát és a vádlott jövedelmi, vagyoni viszonyait figyelembe véve határozott meg, és annak meg nem fizetése esetére az 51.§ (1) és (2) szerint rendelkezett a szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról is.

A vádlott által előzetes fogvatartásban és a házi őrizetben töltött időt a 2012. évi C. tv 92.§ (1) és (2) bekezdése alapján rendelte beszámítani.

Pontosítani kellett azonban a házi őrizetben töltött idő beszámítására vonatkozó rendelkezést, mivel az hiányosan került az ítélet rendelkező részében feltüntetésre, ezért azt a másodfokú bíróság a 2012. évi C. törvény 92.§ (3) bekezdésének a./ pontja szerint pótolta.

Ugyanakkor maradéktalanul egyetértett a vádlottnak az ügyvédi foglalkozástól véglegesen történt eltiltásával és az azt indokoló elsőfokú bírói érveléssel is, hiszen a vádlott olyan súlyos fokú jogszabálysértéseket követett el, amelyek méltatlanná teszik az ügyvédi hivatás gyakorlására, emellett figyelembe kell venni azt is, hogy fegyelmi büntetésként el is távolították az ügyvédi kamarából. A büntetés kiszabására a 2012. évi C. tv 52.§ (1) a./, és 53.§ (1) és (2) bekezdése alapján került sor.

Az elsőfokú bíróság helytállóan döntött az eljárás során, amikor a sértett¹ magánfél részére polgári jogi igényt ítélt meg. Az összeg meghatározásakor azonban figyelmen kívül hagyta, hogy a magánfél a 2011. március 17. napján történt meghallgatásakor a polgári jogi igény összegét 17.337.000 Ft-ban jelölte meg, ezért a másodfokú bíróság ennek az összegnek a megfizetésére kötelezte a vádlottat.

A Zrt2. esetében a 2010. január 27. napján előterjesztett polgári jogi igény összezszerősége az eljárás során tisztázást nyert, ezért indokolt volt az összeg megfizetésére kötelező rendelkezés.

A sértett2 2010. február 2. napján, míg a sértett3 2010. február 8. napján terjesztettek elő polgári jogi igényt, ennek összegét azonban az eljárás során - még az elsőfokú ítélet meghozatala előtt - kisebb mértékben felemelték. Az elsőfokú bíróság helyesen döntött, amikor a tényállásban megállapított kár összege tekintetében találta megalapozottnak a magánfelek polgári jogi igényét, mivel sem ügyvédi költség, sem vagyoni kár megtérítésére büntetőeljárás keretében nincs mód. Kizárólag a bűncselekménnyel okozott kár összegére vonatkozhat a magánfél kártérítési igénye a Be.54.§(2) bekezdésében írtak szerint.

Ugyanakkor megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság e két magánfelet elmulasztotta a megítélt összeg feletti kárigényükkel a törvény egyéb útjára utasítani, ezért ezt a rendelkezést a másodfokú bíróság pótolta a Be. 335.§ (1) bekezdése és 81/2010 Bk. véleményben foglaltaknak megfelelően.

Megállapítható, hogy a sértett2 és a sértett3 magánfelek a kárigényük összezszerőségét a másodfokú eljárás során előterjesztett kérelmükben is módosították, azt 200 millióra felemelték, erre azonban a Be. 335.§ (2) bekezdése és az 54.§ (8) bekezdése alapján, valamint a BH2013. 296. eseti döntésben kifejtettek szerint lehetőség nincs.

A polgári jogi igény előterjesztésére ugyanis csak az elsőfokú eljárás során az ügyész perbeszédét követő időpontig van lehetőség.

A sértett9 magánfél a nyomozás során előterjesztett polgári jogi igényének érvényesítésétől az elsőfokú bíróság előtt 2013. január 21. napján (112. sorsz. jkv.) tett nyilatkozatában elállt, és igényét ezt követően az elsőfokú ítélet meghozataláig sem terjesztette elő. A Be. 54.§-ban foglalt rendelkezések szerint azonban a kártérítés előterjesztésére a másodfokú eljárás során mód nincs, ezért a magánfél másodfokú eljárás során előterjesztett polgári jogi igényről a másodfokú bíróság nem döntött.

Ezzel szemben megállapítható, hogy a Zrt1. képviseletében tanú17 vezérigazgató a nyomozás során 2010. március 10. napján történt meghallgatásakor 5.088.479 Ft polgári jogi igény érvényesítésére vonatkozó nyilatkozatot tett és egyben ezen összeg erejéig zár alá vétel elrendelését indítványozta. A bejelentett polgári jogi igény a kamatok követelésére nem terjedt ki. Erről a polgári jogi igényről azonban az elsőfokú bíróság nem rendelkezett, ezért azt a bíróság pótolta és az ítélet 4. tényállási pontjában megállapított kár összegének megfelelően, az azzal egyező összegben előterjesztett polgári jogi igényt megítélte a Be. 335.§ (1) és (2) bekezdése és a 81/2010.Bk. véleményben foglaltak szerint

Helyesbítést igényelt ugyanakkor az állam javára megfizetendő illeték összege.

Az illeték összegét ugyanis az igény bejelentésekor hatályos törvényi rendelkezések szerint kell megállapítani az Illetéktörvény 42.§-a szerinti keretek között. Megállapítható, hogy az illeték legmagasabb összege 2011. november 30. napjáig 900.000 Ft volt, csak ezt követően emelkedett 1,5 millióra.

A magánfelek a polgári jogi igényüket valamennyien ez előtt az időpont előtt jelentették be, ezért a másodfokú bíróság az illeték összegét a bejelentéskor hatályos rendelkezések szerint állapította meg a maximálisan kiszabható illeték összegében.

Megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a járulékos kérdések tekintetében törvényesen rendelkezett, amikor a vádlott vagyonára elrendelt zár alá vételt a polgári jogi igények fedezetéül fenntartotta.

Ezzel kapcsolatosan a védelem kifogásolta, hogy nem került sor igazságügyi ingatlan -, könyv-, és adószakértő bevonására a bűnügyi zárlat elrendelése előtt. A védői kifogás alaptalan mivel a Be. 159.§-a szabályozza a zárlat elrendelésének feltételeit, azonban ezek között értékarányosság nem szerepel.

A zár alá vételt azonban a Be. 159.§ (6) bekezdés d. pontja alapján fel kell oldani, ha a megállapított teljesítési határidő (ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 nap) lejártától számított 30 napon belül a magánfelek, (sértett1, sértett2, sértett3, a Zrt2. és a Zrt1.) nem kérnek végrehajtást.

Végezetül a másodfokú bíróság az ítélet bevezető részéből mellőzte a másodfokú bíróság a 2011. szeptember 26. napjának feltüntetését, mivel ekkor érdemi tárgyalás megtartására nem került sor.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla a Be. 372.§ /1/ bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta, egyéb rendelkezéseit pedig a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárás során felmerült költség viselésére vonatkozóan a Be. 381.§ (2) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2014. év október hó 22. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.

a tanács elnöke

dr. Halász Irén sk.
sk.

előadó bíró

dr. Magócsi István

bíró

A Fővárosi Törvényszék 17.B.1298/2010/112. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.152/2013/63. számú ítéletében írt változtatással 2014. október hó 22. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Budapest, 2014. év október hó 22. napján

Máziné dr. Szepesi Erzsébet sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Moncz Tímea
tisztviselő